

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till godkännande av avtalet mellan Republiken Finland och Republiken Kosovo om återtagande av personer som vistas olagligt i landet och med förslag till en lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att riksdagen ska godkänna avtalet mellan Republiken Finland och Republiken Kosovo om återtagande av personer som vistas olagligt i landet samt lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen.

Syftet med återtagandeavtalet är att möjliggöra återsändande av personer som uppehåller sig olagligt i landet till den andra avtalsslutande partens statsterritorium samt att underlätta och förenhetliga förfarandet vid återsändandet. Avtalet innehåller bestämmelser om återtagande av de avtalsslutande staternas egna medborgare, av medborgare i tredje länder och av statslösa personer och om tran-

sitering samt uppgiftsskydd i samband med återtagandet.

Avtalet undertecknades i Pristina den 29 november 2011. Avtalet träder i kraft den trettionde dagen efter den dag då det senare av de meddelanden har mottagits, med vilka de avtalsslutande parterna på diplomatisk väg meddelar varandra att de konstitutionella villkoren för avtalets ikraftträdande har uppfyllts.

Lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet samtidigt som avtalet träder i kraft.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 INLEDNING	3
2 NULÄGE	3
2.1 Internationell rätt	3
2.2 Europeiska unionens gemensamma återvändandepolitik	4
2.3 Unionens och medlemsstatens behörighet	5
2.4 Lagstiftning och praxis	6
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	8
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	8
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	9
DETALJMOTIVERING	10
1 AVTALETS INNEHÅLL OCH FÖRHÅLLANDE TILL LAGSTIFTNINGEN I FINLAND	10
2 LAGFÖRSLAG	21
3 IKRAFTTRÄDANDE	21
4 BEHOVET AV RIKSDAGENS SAMTYCKE SAMT BEHANDLINGSORDNING ..	21
4.1 Behovet av riksdagens samtycke	21
4.2 Behandlingsordning	24
LAGFÖRSLAG	25
Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet som ingåtts med Kosovo om återtagande av personer som vistas olagligt i landet	25
AVTALSTEXT	26

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Personer som vistas olagligt i Finlands territorium ska kunna avlägsnas ur landet så snabbt och effektivt som möjligt. Avlägsnande ur landet förutsätter alltid ett beslut av en behörig myndighet. Återtagandeavtal kan ingås för att underlätta verkställigheten av beslut om avlägsnande ur landet. Finlands gällande återtagandeavtal, såväl bilaterala avtal som avtal ingångna av Europeiska unionen, har visat sig vara nyttiga redskap för återsändande av personer som vistas olagligt i landet. Genom avtalen underlättas de praktiska arrangemangen i ärenden som gäller avlägsnande ur landet, eftersom i avtalen fastslås både principerna för återtagandet och förfarandena vid återtagandet. Enligt avtalen är det den myndighet som beslutar om avlägsnande ur landet som gör framställningar om återtagande. De görs i regel i samband med beslut om avlägsnande ur landet. En framställning om avlägsnande ur landet görs skriftligt och beroende på avtalet antingen med en bestämd blankett eller formfritt.

Finland har bilaterala återtagandeavtal med Estland (FördrS 70/1996), Lettland (FördrS 16/1997), Litauen (FördrS 58/1997), Bulgarien (FördrS 96/1998), Rumänien (FördrS 57/2001) och Schweiz (FördrS 65/2010). I den nordiska överenskommelsen om upphävande av passkontrollen vid de internordiska gränserna (FördS 10/1958) ingår också en skyldighet till återtagande. De nordiska länderna får under vissa villkor sinsemellan återsända personer som rör sig olagligt på området.

Enligt de uppgifter som finns tillgängliga har Europeiska unionen inte tagit initiativ och tänker inte ta initiativ till att förhandla om ett återtagandeavtal med Kosovo. I praktiken förhindras förhandlingar om ett sådant återtagandeavtal av att fem av unionens medlemsländer inte erkänner Kosovo som självständig stat. Kommissionen har uppmanat EU-medlemsstaterna att ingå bilaterala återtagandeavtal med Kosovo. Flera medlemsländer har ingått återtagandeavtal med Kosovo, bl.a. Tyskland, Österrike, Frankrike,

Danmark, Tjeckien och Beneluxländerna d.v.s. Belgien, Nederländerna och Luxemburg.

Återtagandeavtalet med Kosovo följer i huvuddrag de tidigare bilaterala avtal som Finland ingått. Den innehåller bestämmelser om återtagande, transitering och uppgiftsskydd i fråga om de avtalsslutande staternas egna medborgare, medborgare i tredje länder och statslösa personer.

Avtalet mellan Finland och Kosovo om återtagande av personer som vistas olagligt i landet undertecknades i Pristina den 29 november 2011 under inrikesminister Päivi Räsäns besök i Kosovo.

Återtagandeavtalet innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen som enligt 94 § i grundlagen kräver riksdagens godkännande. I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i återtagandeavtalet som hör till området för lagstiftningen i enlighet med 95 § 1 mom. i grundlagen.

Återtagandeavtalet finns återgivet i slutet av denna proposition.

2 Nuläge**2.1 Internationell rätt**

I enlighet med principerna i den internationella rätten har stater rätt att reglera rörlighet över sina gränser. Staterna har även rätt att reglera förutsättningarna för inresa, vistelse, utvisning och naturalisation av andra än sina egna medborgare. Staten har en skyldighet att återta sina egna medborgare men det finns ingen skyldighet enligt internationell rätt att återta medborgare i ett annat land.

Staternas rätt att reglera personers inresa och avlägsnande ur landet begränsas av sådana internationella avtal och principer som är bindande för staten. Bland dessa avtal kan nämnas konventionen angående flyktingars rättsliga ställning (FördS 77/1968, nedan flyktingkonventionen) och protokollet angående flyktingars rättsliga ställning (FördrS 78/1968), Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna (FördrS

18—19/1990) samt FN:s konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (FödrS 59—90/1989). Ur dessa konventioner har härletts principen om förbud mot återsändande d.v.s. principen om non-refoulement, som fått en exceptionellt stark status som sedvanerättslig norm inom den internationella rätten. Enligt principen får en stat inte återsända en person till ett område där han eller hon riskerar utsättas för förföljelse, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller straff.

I enlighet med internationell praxis tar en stat som vill återsända en person till en annan stat kontakt med staten i fråga och hänvisar till avtalet om återtagande mellan staterna och begär med stöd av avtalet och i enlighet med det förfarande som bestäms i det att staten i fråga återtar personen som ska återsändas. Staten kan även antingen direkt vägra ta emot personen eller genom olika praktiska åtgärder göra verkställandet av återsändandet omöjligt, trots att det finns ett avtal mellan staterna som förpliktar till återtagande.

Om inget avtal har ingåtts mellan staterna finns det inget som hindrar staten som återsänder att begära återtagande av personen, men i så fall är sannolikheten för att begäran godkänns betydligt mindre än i de situationer där den rättsliga grunden för begäran är ett sådant förpliktande avtal som nämnts ovan.

I återtagandeavtal ingår vanligtvis både generella bestämmelser om situationer för återsändande samt förutsättningarna för återsändande och detaljerade bestämmelser om de förfaranden som ska tillämpas. Ibland avtalas det om detaljerade kommunikationsförfaranden och information om myndigheterna i ett särskilt protokoll.

2.2 Europeiska unionens gemensamma återvändandepolitik

Bekämpningen av olaglig invandring är en viktig del av Europeiska unionens gemensamma invandringspolitik, som kom igång i och med Amsterdamfördraget (FödrS 54—55/1999). Också det s.k. Schengenregelverket, som införlivades i EU:s rättsliga ram genom Amsterdamfördraget, skapade behov att

införa regler om återsändande av personer som vistas olagligt i landet.

Enligt artikel 63.1 tredje stycket i EG-fördraget koncentrerades åtgärder som gäller invandringspolitiken på olaglig invandring och olaglig bosättning, inbegripet återsändande av olagliga invandrare. Genom Tammerforsprogrammet (1999) vidareutvecklades den gemensamma invandringspolitiken genom att förbättra hanteringen av invandring, främja rättvis behandling av tredjelandsmedborgare och att öka samarbetet med invandrarnas ursprungsländer.

Haagprogrammet (2004) grundade sig på en fortsättning av Tammerforsprogrammet och på de dåvarande verksamhetsprogrammen samt på en utvärdering av de s.k. förstagenerationsåtgärderna. När det gäller området för förstärkning av friheten konstaterades det i Haagprogrammet ett behov av ett övergripande tillvägagångssätt som inkluderar alla stadier av migration och som tar hänsyn till de underliggande orsakerna till migration, till inrese- och tillståndsgivningspolitiken samt till politiken för återvändande. I programmet konstaterades att rådet utan dröjsmål ska inleda förhandlingar om minimikrav för förfaranden för återvändande och återsändande, inleda det förberedande skedet för Europeiska återvändandefonden och utarbeta gemensamma landsspecifika och regionspecifika återvändandeprogram, inrätta europeiska återvändandefonden, ingå återtagandeavtal på gemenskapsnivå samt utnämna en särskild representant i kommissionen för återtagandefrågor. Sedermera har det s.k. återvändandedirektivet godkänts (2008/115/EG, EUT L 348, 24.12.2008, s. 98—107), Europeiska återvändandefonden inrättats (575/2007/EG, EUT L 144, 6.6.2007, s. 135—200), återtagandeavtal med tredjeländer ingåtts på gemenskapsnivå och en särskild representant i kommissionen utnämns.

Vid det inofficiella mötet i Hampton Court i oktober 2005 konstaterade stats- och regeringscheferna att invandring är ett viktigt verksamhetsområde i framtiden och uppmanade EU och medlemsstaterna att utveckla ett gemensamt tillvägagångssätt för detta syfte. Europeiska unionens råd godkände på denna grund i december 2005 ett övergripande till-

vägagångssätt för invandring som bekräftades av Europeiska rådet i december 2006. För att bekämpa olaglig invandring genom ett tillvägagångssätt som siktar på att utveckla unionens externa dimension, strävar man efter att öka samarbetet med tredjeländer, stödja tredjeländer i att förstärka hanteringen av migration och att mer effektivt utnyttja gemenskapens återtagandeavtal som ett redskap i gemenskapens återvändandepolitik. Det övergripande tillvägagångssättet har sedermera regelmässigt behandlats i unionens organ. Det övergripande tillvägagångssättet stödjer unionens gemensamma invandringspolitik och därigenom den gemensamma återvändandepolitiken.

I meddelandet från kommissionen om ett område med frihet, säkerhet och rättvisa i allmänhetens tjänst (KOM(2009)262 slutlig), det s.k. Stockholmprogrammet, poängteras att en effektiv politik mot olaglig invandring är ett väsentligt element när den gemensamma politiken för laglig invandring utvecklas, där bland annat en effektivisering av återvändandepolitiken har en viktig plats. Vid bekämpningen av olaglig invandring ska förbudet mot återsändande beaktas till fullo liksom de grundläggande fri- och rättigheterna hos dem som ska återsändas och deras människovärde ska respekteras. I meddelandet konstateras det att frivilligt återvändande bör vara det primära alternativet. Vidare bör samarbetet med tredjeländer intensifieras. Tillämpningen av gällande återtagandeavtal bör följas upp för att säkerställa att de genomförs på ett effektivt sätt. Uppmärksamhet bör fästas vid uppmuntrande av frivilligt återvändande och vid ingående av återtagandeavtal med de viktigaste ursprungs- och transitländerna. Vidare ska de återtagandeavtal som är i kraft evalueras under år 2010 och på grundval av denna evaluering ska en ny strategi för återtagande fastställas. Vidare bör uppmärksamhet fästas vid att öka medlemsstaternas praktiska samarbete i fråga om återvändande.

Vid sitt möte den 9—10 juni 2011 gav rådet för rättsliga och inrikes frågor omfattande slutsatser om definitionen av EU:s återtagandestrategi. Återtagandeavtalet med Kosovo strider inte mot rådets slutsatser.

EU:s gemensamma återvändandepolitik är nuförtiden en väsentlig del av unionens kamp mot olaglig invandring varför återtagandeklausuler har även införts i omfattande samarbetsavtal mellan Europeiska unionen och tredjestater. Personer som inte har, eller inte längre har rätt att vistas inom unionens territorium bör avlägsna sig frivilligt. I annat fall ska de kunna avlägsnas genom myndighetsåtgärder.

2.3 Unionens och medlemsstatens behörighet

Då nuläget betraktas ur EU-rättens synvinkel, kan man konstatera att det generellt råder en s.k. delad behörighet inom området med frihet, säkerhet och rättvisa (Fördraget om Europeiska unionens funktion, nedan FEUF, EUT C 115, 9.5.2008, konsoliderad version, artikel 4.2 j). Detta innebär att unionen och medlemsstaterna kan ingå avtal med tredjeländer. I rättspraxis har man redan tidigare godkänt läran om den s.k. implicita behörigheten, varav följer att det i den behörighet som övergått på unionen även ingår sådana internationella åtaganden som behövs för att uppnå målet (principen om *effet utile*). När unionen har utfärdat gemensamma regler i en viss fråga kan medlemsstaterna inte längre ingå sådana internationella förbindelser som påverkar dessa regler eller ändrar deras tillämpningsområde (lojalitetsprincipen). Rättsfall som påverkat läran om den implicita behörigheten är i synnerhet domen i mål 22/70 kommissionen mot rådet (ERTA/AETR), REG 1971, s. 263 och yttrande 1/76 (Rhens flodtrafik) REG 1977, s. 741. I den situation som beskrivits ovan trängs medlemsstatens behörighet undan då unionen (tidigare gemenskapen) agerar (FEUF artikel 2.2). I artikel 2.2 i FEUF konstateras också uttryckligen att medlemsstaterna ska utöva sin befogenhet i den mån som unionen inte har utövat sin befogenhet.

Enligt artikel 79.3 i fördraget om Europeiska unionens funktion får unionen med tredjeländer ingå avtal med syftet att de tredjelandsmedborgare som inte uppfyller, eller som inte längre uppfyller, villkoren för inresa, närvaro eller vistelse på en medlemsstats territorium ska återtas i sina ursprungsländer

eller de länder de kommer från. Europeiska kommissionen förhandlar på medlemsstaternas vägnar om återtagandeavtal mellan EU och tredjeländer med stöd av de förhandlingsdirektiv som givits med stöd av artikel 218 i FEUF (tidigare artikel 300 i EG-fördraget). Enligt 3 punkten i denna artikel ska kommissionen, med hänsyn till vad det planerade avtalet gäller, utse unionens förhandlare eller chefen för unionens förhandlingsdelegation. Detta innebär således att kommissionen inte automatiskt ensam förhandlar fram avtal mellan EU och en tredje-stat. Då säkerställs det i praktiken att återtagande till och från olika länder sker enligt samma regler inom hela unionens område. Medlemsstaterna bör då avhålla sig från bilaterala förhandlingar. Unionen har inte förhandlat med Kosovo i dessa frågor och inga sådana förhandlingar har heller planerats. I praktiken förhindras förhandlingar om ett sådant avtal av fem av unionens medlemsländer som inte erkänner Kosovo som självständig stat. Till denna del och även enligt den information som erhållits från kommissionen har det inte funnits något hinder för förhandlingar om och ingående av ett återtagandeavtal med Kosovo.

Till tolkningen av den delade behörigheten hör vidare att så länge som unionen inte har utnyttjat sin behörighet kvarstår medlemsstatens handlingsfrihet, förutsatt att medlemsstaten med sina handlingar inte inverkar på unionens interna bestämmelser. Såsom det konstaterades i inledningen, har flera EU-länder ingått återtagandeavtal med Kosovo under de senaste åren.

Eftersom unionen inte har använt sin behörighet i ärendet är det i återtagandeavtalet med Kosovo inte fråga om ett sådant EU-avtal som avses i 3 § 9 punkten i regementet för statsrådet, som ska avgöras vid statsrådets allmänna sammanträde. Däremot är det fråga om ett vanligt statsfördrag som enligt 93 § 1 mom. i grundlagen ska godkännas av republikens president.

2.4 Lagstiftning och praxis

Enligt 9 § 3 mom. i grundlagen får finska medborgare inte hindras att resa in i landet, landsförvisas eller mot sin vilja utlämnas el-

ler föras till ett annat land. Enligt 9 § 4 mom. i grundlagen regleras rätten för utlänningar att resa in i Finland och att vistas i landet genom lag. En utlänning får inte utvisas, utlämnas eller återsändas, om han eller hon till följd härav riskerar dödsstraff, tortyr eller någon annan behandling som kränker människovärdet.

Med tredjelandsmedborgare avses enligt utlänningslagen (301/2004) personer som inte är unionsmedborgare eller därmed jämförbara personer (medborgare i Island, Liechtenstein, Norge eller Schweiz) utan medborgare i något annat land. Medborgare i republiken Kosovo är sålunda tredjelandsmedborgare.

I utlänningslagen finns bestämmelser om förutsättningarna för inresa i Finland och vistelse i Finland för utlänningar. Enligt 2 § i utlänningslagen tillämpas utlänningslagen och de bestämmelser som utfärdas med stöd av den på utlänningars inresa och utresa samt på deras vistelse och arbete i Finland. I 11 § i utlänningslagen föreskrivs om villkoren för inresa. Av en utlänning som kommer till Finland krävs det enligt det nämnda lagrummet att han eller hon har ett sådant giltigt resedokument som förutsätts och som berättigar till gränsövergång. Därtill ska han eller hon ha ett sådant giltigt visum, uppehållstillstånd, uppehållstillstånd för arbetstagare eller uppehållstillstånd för näringsidkare som krävs, om inte något annat följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller ett internationellt fördrag som är bindande för Finland. I lagen ingår också krav gällande utlänningars inresa i landet som hänför sig till vistelsens syfte och till utkomsten under vistelsen. För en utlännings inresa till landet förutsätts det också att han eller hon inte har meddelats inreseförbud och att han eller hon inte anses äventyra allmän ordning och säkerhet, folkhälsan eller Finlands internationella förbindelser.

I 4 § 2 mom. i utlänningslagen föreskrivs det att bestämmelserna om polisundersökning i polislagen (493/1995) ska tillämpas på polisens utredning av förutsättningarna för en utlännings inresa, vistelse i landet och avlägsnande ur landet. Enligt 4 § 3 mom. i utlänningslagen ska 27 § i lagen om gränsbevakningsväsendet tillämpas på en undersök-

ning som gränsbevakningsväsendet utför med stöd av utlänningslagen.

Bestämmelser om villkor för tredjelandsmedborgares inresa för en tid på högst tre månader samt om nekad inresa för tredjelandsmedborgare finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna), nedan kodexen om Schengengränserna. I 10 kap. i utlänningslagen föreskrivs det om inresa för familjemedlemmar till medborgare i Europeiska unionen och därmed jämförbara personer, när inresan baserar sig på Europeiska unionens bestämmelser om fri rörlighet.

I utlänningslagen ingår bestämmelser om grunderna för avvísning och utvisning, om meddelande och återkallande av inreseförbud, om förbud mot tillbakasändning, hörande och helhetsbedömning samt om behöriga myndigheter. Avlägsnande ur landet förutsätter att det fattas ett avvísningsbeslut eller ett utvisningsbeslut om utlänningsbeslutet verkställs.

Med avvísning avses enligt 142 § i utlänningslagen både att en utlännings inresa hindras vid gränsen när han eller hon kommer till landet, dvs. avvísning vid gränsen, och avlägsnande ur landet av en utlännings som redan har kommit till landet. Det är också fråga om avvísning då en person som utomlands har beviljats uppehållstillstånd kommer till Finland (till ett gränsövergångsställe) för första gången, och inte längre uppfyller förutsättningarna för inresa.

Utvísning är det förfarande som tillämpas då en person som vistas i landet med stöd av ett uppehållstillstånd avlägsnas ur landet. Enligt 143 § i utlänningslagen tillämpas utvisning som metod för avlägsnande ur landet även då uppehållstillståndets giltighet har gått ut och utlänningsbeslutet fortfarande vistas i landet.

Migrationsverket, polisen eller gränskontrollmyndigheten fattar beslut om avvísning. Polisen eller gränskontrollmyndigheten kan fatta beslut om avvísning inom högst tre månader från utlänningsbeslutet. Om mera än tre månader har förflutit från inresan är det Migrationsverket som fattar beslut om avvísning på framställning av gränskontrollmyndigheten eller polisen eller på eget initiativ.

Migrationsverket fattar alltid beslutet om avvísning om utlänningsbeslutet har sökt uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd eller tillfälligt skydd och uppehållstillstånd inte beviljas. Beslut om nekad inresa med stöd av kodexen om Schengengränserna fattas av gränskontrollmyndigheten.

I samband med beslut om avvísning eller utvisning kan utlänningsbeslutet meddelas ett inreseförbud som gäller hela Schengenområdet eller bara Finland. Polisen eller gränskontrollmyndigheten kan i samband med avvísningsbeslutet meddela ett inreseförbud på högst två år. Ett längre inreseförbud kräver att de nämnda myndigheterna gör en framställning till Migrationsverket, som fattar beslut i ärendet.

Beslut om utvisning fattas alltid av Migrationsverket. Ett utvisningsärende inleds på framställning av polisen eller gränskontrollmyndigheten eller på Migrationsverkets eget initiativ. Ett beslut om avlägsnande ur landet förutsätter alltid att utlänningsbeslutet vistas i Finland.

Enligt 21 § 1 mom. i grundlagen har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan. Enligt 22 § i grundlagen ska det allmänna se till att de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna tillgodoses.

Bestämmelser om sökande av ändring och om verkställbarheten av beslut ingår i 13 kap. i utlänningslagen som gäller rättsskydd. Enligt 190 § i utlänningslagen får ändring sökas i beslut som fattats av Migrationsverket, polisen eller gränskontrollmyndigheten och som avses i utlänningslagen genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Enligt 200 § i utlänningslagen får ett beslut om avlägsnande ur landet, som får överklagas genom besvär, inte verkställas förrän beslutet har vunnit laga kraft om inte något annat föreskrivs i utlänningslagen. Ett avvísningsbeslut får dock enligt 201 § 1 mom. i utlänningslagen verkställas även om det överklagats, om inte förvaltningsdomstolen

bestämmer något annat. I praktiken har detta inneburit att ett beslut om avlägsnande ur landet får verkställas efter förvaltningsdomstolens beslut utan att det vunnit laga kraft. Ett avvisnings- eller utvisningsbeslut kan verkställas innan det vunnit laga kraft, om den som ska avvisas eller utvisas i två ojäviga vittnens närvaro meddelar att han eller hon samtycker till verkställigheten och undertecknar en anteckning om detta i beslutet. I ett beslut om nekad inresa som gränskontrollmyndigheten fattat med stöd av kodexen om Schengengränserna får sökas ändring genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

Från Finland har det till Kosovo årligen återsänts flera personer som olagligen rest in i eller stannat kvar i landet. Den finska polisen har verkställt avlägsnanden ur landet från Finland till Kosovo med stöd av beslut om avvisning och utvisning enligt följande: år 2009 avlägsnades 37 personer ur landet, år 2010 228 personer, år 2011 88 personer och under januari-augusti 2012 61 personer. I praktiken har avlägsnanden ur landet även genomförts tillsammans med andra EU-länder. Särskilt år 2010 ordnades flera gemensamma flyg. Även om det under de senaste åren inte har förekommit några problem i samband med återsändanden, är det av primärt intresse att det för eventuella avlägsnanden ur landet som riktar sig från eller till Finland finns klara regler i fråga om förfarandet.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Propositionens målsättning är att godkänna och nationellt sätta i kraft avtalet mellan Finland och Kosovo om återtagande av personer som vistas olagligt i landet. Propositionen innehåller ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen.

Återtagandeaftalets målsättning är att främja och förstärka samarbetet mellan Finland och Kosovo inom ramen för de internationella insatserna för att bekämpa olaglig invandring på grundval av internationella avtal och ömsesidighet.

Återtagandeaftalet med Kosovo följer i huvuddrag de tidigare bilaterala återtagandeaftal som Finland ingått.

Parterna är skyldiga att återta sina medborgare från den andra avtalsstaten. I avtalet finns bestämmelser om de praktiska förfarandena kring en begäran om återtagande av en avtalsparts medborgare.

Parterna är skyldiga att återta en tredje-landsmedborgare och en statslös person från den andra avtalsstaten när de villkor som bestäms i avtalet uppfylls. I avtalet preciseras när skyldigheten att återta tredjelandsmedborgare och statslösa personer inte tillämpas mellan avtalsparterna. Till denna del hänvisas till flyktingkonventionen och till konventionen angående statslösa personers rättsliga ställning (FördrS 80/1968).

Enligt avtalet återtar Kosovo på ansökan av Finland på de villkor som anges i avtalet även sådana medborgare i den forna Förbundsrepubliken Jugoslavien som inte har fått något annat medborgarskap och vilkas födelseort och stadigvarande vistelseort den 1 januari 1998 fanns inom Kosovos territorium.

Därtill innehåller avtalet bestämmelser om förfarandet vid återtagande och transitering och om de bevis med vilka skyldigheten till återtagande påvisas samt om uppgiftsskydd i samband med återtagande.

4 Propositionens konsekvenser

De gällande återtagandeaftalen, både de bilaterala avtalen och avtalen ingångna av Europeiska unionen, har visat sig vara nyttiga redskap för återsändande av personer som vistas olagligt i landet. Återtagandeaftalen underlättar det praktiska samarbetet med den mottagande staten, eftersom det i avtalen fastställs klara regler om förutsättningarna för och förfarandet vid återtagande.

Bestämmelserna i återtagandeaftalet skapar klarhet när det gäller förfarandena för återsändande till Kosovo av en person som vistas olagligt i Finland. Myndighetsverksamheten i samband med återsändandeprocessen effektiviseras och avtalet kan påskynda processen genom att förkorta den tid som personen som väntar på återsändande vistas i landet. Kostnadsinbesparingar uppstår i syn-

nerhet om en person som tagits i förvar med stöd av 121 § i utlänningslagen och som väntar på återsändande vistas i landet en kortare tid. Till exempel är dygnsavgiften per person i Helsingfors förvarsenhet ca 180 euro.

5 Beredningen av propositionen

I slutet av år 2009 fick man uppgift från utrikesministeriet om att Kosovo har som avsikt att ingå återtagandeavtal bl.a. med Finland. I juni 2010 fick inrikesministeriet Kosovos förslag till återtagandeavtal och återtagandeprotokoll. I slutet av samma månad meddelade man Kosovo att förhandlingar inte kan inledas omedelbart på grund av orsaker som gällde resurser och tidsschemat.

De egentliga avtalsförhandlingarna mellan Finland och Kosovo fördes i september 2011 i Pristina, Kosovo. Till den delegation som inrikesministeriet tillsatte den 7 mars 2011 ingick såsom medlemmar företrädare för inrikesministeriet, staben för gränsbevakningsväsendet och Migrationsverket. Därefter har förhandlingarna mellan myndigheterna i Finland och Kosovo förts skriftligt så att avtals-

texten färdigställdes i oktober 2011. Avtalet undertecknades i Pristina den 29 november 2011 under inrikesminister Päivi Räsäns besök i Kosovo.

Regeringspropositionen har beretts vid inrikesministeriet.

Utlåtande om propositionen har begärts hos utrikesministeriet, justitieministeriet, finansministeriet, statsrådets kansli, minoritetsombudsmannen, dataombudsmannens byrå, Migrationsverket, justitiekanslersämbetet, riksdagens justitieombudsmans kansli, Flyktingrådgivningen rf, Finlands flyktinghjälp rf, Finlands Röda Kors, Amnesty International Finländska sektionen rf samt hos inrikesministeriets enhet för juridiska frågor, enhet för internationella frågor, polisavdelning och gränsbevakningsavdelning.

I de utlåtanden som inkom motsattes inte ikraftsättandet av avtalet. Utöver att man framförde förslag till tekniska korrigeringar och ändringar, påpekade man i utlåtandena att vissa avtalsbestämmelser hör till området för lagstiftningen. De föreslagna ändringarna har i huvudsak införts i regeringens proposition.

DETALJMOTIVERING**1 Avtalets innehåll och förhållande till lagstiftningen i Finland**

Artikel 1. I artikeln definieras de termer och begrepp som är centrala med tanke på tillämpningen av avtalet på följande sätt:

I led a finns en definition på återtagande, enligt vilken med återtagande avses överföring genom den begärande partens försorg och den anmodade partens godtagande av personer som olagligen har rest in i, visats i eller varit bosatt på den begärande partens område.

I led b och c definieras medborgare i avtalsländerna. En finsk medborgare innehar medborgarskap i Republiken Finland i enlighet med finsk lagstiftning och på motsvarande sätt innehar en medborgare i Kosovo medborgarskap i Republiken Kosovo i enlighet med lagstiftningen i Kosovo.

I led d definieras tredjelandsmedborgare som en person som innehar annat medborgarskap än medborgarskap i Finland eller Kosovo. Enligt led e innehar en statslös person inte medborgarskap i Finland eller Kosovo och kan inte styrka att han eller hon innehar medborgarskap i något annat land.

Enligt led f avses med uppehållstillstånd alla typer av tillstånd som har utfärdats av Finland eller Kosovo som ger dess innehavare rätt att uppehålla sig inom Finlands eller Kosovos territorium. Med uttrycket avses inte tillfälliga tillstånd att uppehålla sig på nämnda staters territorium i samband med handläggningen av en asylansökan eller en ansökan om uppehållstillstånd. Enligt led g avses med visering ett tillstånd som har utfärdats eller ett beslut som har fattats av Finland eller Kosovo och som fordras för inresa eller transitering. Detta inbegriper inte visering för flygplatstransitering.

Enligt led h är den begärande parten i ärenden som gäller återtagande den part som begär om återtagande eller transitering av den anmodade parten, som definieras i punkt i.

I led j konstateras det att den behöriga myndighet som avses i avtalet är nationella myndigheter i Finland och Kosovo som har till uppgift att genomföra avtalet.

Med transitering avses enligt led k en tredjelandsmedborgares eller statslös persons genomresa genom den anmodade partens territorium under resan från den begärande parten till destinationslandet.

Avsnitt I**Återtagande av avtalsparternas egna medborgare**

Artikel 2. Enligt punkt 1 ska vardera parten på begäran av den andra parten och utan formaliteter återta till sitt territorium en person som inte uppfyller, eller inte längre uppfyller, villkoren för inresa, vistelse eller boende i den begärande partens territorium förutsatt att det kan bevisas eller det finns grundad anledning att anta att personen innehar medborgarskap i den anmodade parten.

Enligt punkt 2 kan personens medborgarskap för Finlands del visas genom ett giltigt pass eller genom ett identitetskort utfärdat av en polismyndighet. Medborgarskap i Kosovo kan bevisas genom ett giltigt pass, identitetskort, intyg om medborgarskap eller födelseattest.

I stycke 2.2 uppräknas också de handlingar och bevis på basis av vilka det finns grundad anledning att anta den berörda personens medborgarskap. Sådana är bl.a. pass eller identitetskort vilkas giltighetstid har löpt ut och handlingar beviljade av den anmodade avtalspartens myndighet utifrån vilken identiteten av personen i fråga kan av grundad anledning antas.

Enligt 3 § i passlagen (671/2006) utfärdas för finska medborgare på ansökan pass för styrkande av rätten att resa, om inte något annat följer av lag. Ett pass kan enligt 3 a § i passlagen av särskilda skäl utfärdas temporärt (tillfälligt pass), om utfärdande av ett pass som tillverkats centraliserat inte är möjligt ens enligt en snabbare tidtabell. Ett tillfälligt pass kan enligt 3 b § i passlagen i undantagsfall utfärdas som provisoriskt resedokument för en resa (nödpass). Ett provisoriskt pass utfärdas endast för den faktiska restiden och den faktiska resrutten. Ett provi-

soriskt resedokument kan också utfärdas av en annan EU-medlemsstats diplomatiska beskickning om den medlemsstat vars medborgare personen är inte har en beskickning i landet i fråga (96/409/GUSP, EUT L 168, 6.7.1996, s. 4—11).

Polisen utfärdar enligt 1 § 1 mom. i lagen om identitetskort (829/1999) på ansökan intyg över identiteten (identitetskort) för finska medborgare samt för utlänningar som är stadigvarande bosatta i Finland enligt lagen om hemkommun (201/1994) och som har införts i befolkningsdatasystemet samt vilkas identitet har kunnat konstateras på ett tillförlitligt sätt.

På identitetskortet antecknas enligt 2 § 1 mom. i lagen om identitetskort släktnamn och förnamn, uppgift om kön, personbeteckning, den dag identitetskortet utfärdats och sista giltighetsdag, uppgift om den myndighet som utfärdat identitetskortet, kortets nummer och i fråga om finska medborgare uppgift om nationalitet. På identitetskortet finns dessutom kortinnehavarens fotografi och namnteckning.

I artikel 2.3 bestäms det att den begärande parten ska återta den person som återtagits av den anmodade parten, om det inom tre månader från det att personen överförts visar sig att kraven i denna artikel inte uppfylls.

Enligt 9 § 3 mom. i grundlagen får finska medborgare inte hindras att resa in i landet, landsförvisas eller mot sin vilja utlämnas eller föras till ett annat land. Enligt 9 § 4 mom. i grundlagen regleras rätten för utlänningar att resa in i Finland och att vistas i landet genom lag. En utlänning får inte utvisas, utlämnas eller återsändas, om han eller hon till följd härav riskerar dödsstraff, tortyr eller någon annan behandling som kränker mänskovärdet.

I 11 § i utlänningslagen föreskrivs om villkoren för inresa. Av en utlänning som kommer till Finland krävs det enligt det nämnda lagrummet att han eller hon har ett sådant giltigt resedokument som förutsätts och som berättigar till gränsövergång. Därtill ska han eller hon ha ett sådant giltigt visum, uppehållstillstånd, uppehållstillstånd för arbetstagare eller uppehållstillstånd för näringsidkare som krävs, om inte något annat följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller ett in-

ternationellt fördrag som är bindande för Finland. I lagen ingår också krav gällande utlänningars inresa i landet som hänför sig till vistelsens syfte och till utkomsten under vistelsen. För att en utlänning ska få resa in i landet förutsätts det också att han eller hon inte har meddelats inreseförbud och att han eller hon inte anses äventyra allmän ordning och säkerhet, folkhälsan eller Finlands internationella förbindelser. I artikel 5 i kodexen om Schengengränserna föreskrivs om inresevillkor för tredjelandsmedborgare för vistelse som inte överstiger tre månader under en sexmånadersperiod.

Artikel 3. Enligt punkt 1 ska den anmodade avtalspartens diplomatiska eller konsulära beskickning utan dröjsmål utfärda ett sådant resedokument som behövs för återsändande av personen när det funnits grundad anledning att anta den berörda personens medborgarskap enligt bestämmelserna i artikel 2 stycke 2.2. Dock behöver ett nytt resedokument inte särskilt utfärdas för återsändandet om avtalspartens medborgare som avses i artikel 2.1 har till sitt förfogande ett i artikel 2 stycke 2.1 nämnt giltigt pass eller ett identitetskort utfärdat av polismyndighet som ger rätt att resa.

Enligt 6 § 2 mom. i passlagen kan en finsk medborgare som befinner sig utomlands ansöka om pass hos en finsk ambassad eller ett konsulat som leds av en utsänd tjänsteman eller hos någon annan finsk beskickning med en anställd finsk medborgare som utrikesministeriet har gett befogenhet att utfärda pass. Enligt 6 § 2 mom. i passlagen ska en finsk medborgare vid ansökan om pass som identifieringshandling uppvisa en giltig handling varav identiteten framgår.

I artikel 3.2 krävs det att om de handlingar eller bevis på basis av vilka det finns grundad anledning att anta att den berörda personen är medborgare i den anmodade parten inte godkänns eller om de inte finns tillgängliga, ska den anmodade partens diplomatiska eller konsulära beskickning snarast möjligt verkställa hörande av personen i fråga, dock senast inom tio arbetsdagar från mottagandet av begäran. Hörandet ordnas av den begärande parten med den anmodade partens diplomatiska eller konsulära beskicknings bistånd så att den begärande parten t.ex. vid

behov överlämnar eller hänvisar personen som avses i artikel 2.1 till beskickningen. Då en passansökan görs utomlands enligt 6 § 2 mom. i passlagen ska identifieringen utföras av den myndighet som utfärdar passet om sökanden inte kan uppvisa en identifieringshandling.

I artikel 3.3 förutsätts att om det på grundval av hörandet kan verifieras att personen i fråga är medborgare i den anmodade parten ska den diplomatiske eller konsulära beskickningen inom fem vardagar på begäran av den begärande parten utfärda det resedokument som behövs för återsändande av personen i fråga. För närvarande tar det ungefär en vecka att till en beskickning i Kosovo skicka ett finländskt pass som utfärdats för fem år och som tillverkats centraliserat enligt 3 § och 14 § 1 mom. i passlagen. Enligt 3 a § i passlagen kan ett pass dock av särskilda skäl utfärdas temporärt (tillfälligt pass), om utfärdande av ett pass som tillverkats centraliserat inte är möjligt ens enligt en snabbare tidtabell.

Ett pass kan enligt 3 b § i passlagen i undantagsfall utfärdas som en provisorisk resehandling för en resa (nödpass). Ett nödpass utfärdas vanligtvis endast om det inte är möjligt att skriva ut ett tillfälligt pass, t.ex. på grund av problem i systemet för identitetskort och pass. Ett nödpass utfärdas endast för den faktiska restiden och den faktiska resrutten.

Avsnitt II

Återtagande av tredjelandsmedborgare och statslösa personer

Artikel 4. I artikel 4.1 fastställs de förutsättningar under vilka parterna på begäran ska återta tredjelandsmedborgare och statslösa personer. Vardera parten ska på framställning av den andra parten och utan formaliteter återta till sitt territorium en tredjelandsmedborgare eller en statslös person som inte, eller inte längre, uppfyller villkoren för inresa eller vistelse i den begärande partens territorium. På detta sätt kan man förfara om det visas eller det finns grundad anledning att anta att personen i fråga har rest in i den begärande partens territorium efter att ha vistats

eller varit bosatt inom den anmodade partens territorium, eller passerat genom det under de tolv månader som omedelbart föregick den tidpunkt då den begärande partens myndigheter upptäckte den berörda personens olagliga inresa eller vistelse.

Förfarandet enligt artikel 4.1 har redan länge tillämpats i det internationella samarbetet. I vissa fall är det dock mera ändamålsenligt att återsända en tredjelandsmedborgare direkt till sitt hemland eller till sitt permanenta bosättningsland, om myndigheterna känner till landet eller medborgarskapet.

Enligt artikel 4.2 ska artikel 4.1 tillämpas om det kan visas eller av grundad anledning antas på grundval av de handlingar och bevis som nämns nedan att en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har rest in i eller vistats inom den anmodade partens territorium.

I artikel 4 stycke 2.1 finns en förteckning över de handlingar och bevis genom vilka en tredjelandsmedborgares och en statslös persons inresa i den anmodade partens territorium eller vistelse där kan visas. Ifrågavarande persons inresa i den anmodade partens territorium kan visas bl.a. genom inresestämplar eller utresestämplar i äkta, förfälskade eller falska resehandlingar eller identitetsbevis. Ett bevis för inresa till partens territorium kan också vara t.ex. ett uppehållstillstånd vars giltighetstid har löpt ut mindre än tre månader tidigare.

I artikel 4 stycke 2.2 finns en förteckning över de handlingar och bevis genom vilka ifrågavarande persons inresa i den anmodade partens territorium eller vistelse där kan visas på grundad anledning. Sådana bevis kan vara t.ex. ett uppehållstillstånd som löpt ut mer än tre månader tidigare, fingeravtryck som tagits tidigare eller någon annan uppgift eller handling som den anmodade parten godkänner.

Enligt artikel 4.3 återtar Kosovo på ansökan av Finland även sådana tidigare medborgare i den forna Förbundsrepubliken Jugoslavien som inte har fått något annat medborgarskap och vilkas födelseort och stadigvarande vistelseort den 1 januari 1998 fanns inom Kosovos territorium, förutsatt att myndigheterna i Kosovo kan bekräfta uppgiften vid den tidpunkt då framställningen om återtagande görs.

Enligt artikel 4.4 tillämpas punkt 3 om det med något av följande bevis kan bevisas att personen rest in i Finlands territorium eller vistats i Finland, och om handlingarna har utfärdats före den 10 juni 1999:

- Födelseattester eller fotokopior av dessa som den forna Förbundsrepubliken Jugoslavien utfärdat inom Kosovos territorium,

- Offentliga handlingar som utfärdats av Kosovo eller den forna Förbundsrepubliken Jugoslavien i vilka anges födelseorten och/eller den stadigvarande vistelseorten enligt kraven i artikel 4.3, eller fotokopior av dessa handlingar.

På motsvarande sätt kan ifrågavarande personer återsändas om det med stöd av något av följande bevis finns grundad anledning att anta att personen rest in i Finlands territorium eller vistats i Finland, och om handlingarna har utfärdats före den 10 juni 1999:

- andra handlingar eller intyg eller fotokopior på dem, som visar att personen är född inom Kosovos territorium,

- ett utlåtande som personen i fråga gett i samband med en rättegång eller i samband med behandlingen av ett förvaltningsärende.

Enligt artikel 4.5 förbinder sig vardera parten till att på den andra partens begäran och utan formaliteter återta en tredjelandsmedborgare eller en statslös person som inte, eller inte längre, uppfyller villkoren för inresa eller vistelse i den begärande partens område, om den berörda personen innehar ett giltigt visum eller uppehållstillstånd utfärdat av den anmodade parten.

Enligt 9 § 4 mom. i grundlagen regleras rätten för utlänningar att resa in i Finland och att vistas i landet genom lag. I 11 § i utlänningslagen föreskrivs om villkoren för inresa. Av en utlänning som kommer till Finland krävs det enligt det nämnda lagrummet att han eller hon har ett sådant giltigt resedokument som förutsätts och som berättigar till gränsövergång. Därtill ska han eller hon ha ett sådant giltigt visum, uppehållstillstånd, uppehållstillstånd för arbetstagare eller uppehållstillstånd för näringsidkare som krävs, om inte något annat följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller ett internationellt fördrag som är bindande för Finland. I lagen ingår också krav gällande utlänningars inresa i landet som hänför sig till vistelsens

syfte och till utkomsten under vistelsen. För att en utlänning ska få resa in i landet förutsätts det också att han eller hon inte har meddelats inreseförbud och att han eller hon inte anses äventyra allmän ordning och säkerhet, folkhälsan eller Finlands internationella förbindelser.

I artikel 5 i kodexen om Schengengränserna föreskrivs om inresevillkor för tredjelandsmedborgare som kommer till Finland för en vistelse som inte överstiger tre månader under en sexmånadersperiod.

När avvisning och utvisning samt meddelande av inreseförbud i anslutning till dem samt inreseförbudets längd prövas ska enligt 146 § i utlänningslagen hänsyn tas till de omständigheter som beslutet grundar sig på samt sådana omständigheter och förhållanden i sin helhet som annars inverkar på saken. Vid bedömningen ska särskilt avseende fästas vid barnets bästa och skyddet för familjelivet.

I 148 § i utlänningslagen ingår bestämmelser om avvisningsgrunder. En utlänning får avvisas om han eller hon inte uppfyller de villkor för inresa som anges i 11 §, han eller hon vägrar lämna nödvändiga upplysningar om sin identitet eller resa eller uppsåtligt lämnar oriktiga upplysningar om dem. En person får också avvisas om han eller hon vid ansökan om visum eller uppehållstillstånd uppsåtligt har lämnat sådana oriktiga upplysningar om sin identitet eller resa som påverkat beviljandet av visum eller uppehållstillstånd, han eller hon under sin korta vistelse i Finland har gjort sig oförmögen att ta hand om sig själv, det finns grundad anledning att misstänka att han eller hon kommer att skaffa sig inkomster på ett oärligt sätt eller det finns grundad anledning att misstänka att han eller hon kommer att sälja sexuella tjänster. Övriga avvisningsgrunder är att han eller hon utan tillstånd till gränsövergång har överskridit gränsen utanför ett gränsövergångsställe eller via ett gränsövergångsställe då detta har varit stängt, det på grund av ett utdömt fängelsestraff eller annars av grundad anledning kan misstänkas att han eller hon kommer att göra sig skyldig till ett brott för vilket i Finland föreskrivits fängelsestraff eller kan misstänkas göra sig skyldig till upprepade brott eller att han eller hon har dömts till straff för ett brott under sin vistelse i Fin-

land, det med hänsyn till hans eller hennes tidigare verksamhet eller annars finns grundad anledning att misstänka att han eller hon i Finland kommer att bedriva verksamhet som äventyrar den nationella säkerheten eller Finlands förhållanden till en främmande stat, eller om det har fattats ett sådant beslut om avvisning eller utvisning av honom eller henne som avses i artiklarna 1—3 i rådets direktiv 2001/40/EG (EUT L 149, 2.6.2001, s. 34—36) om ömsesidigt erkännande av beslut om avvisning eller utvisning av medborgare i tredje land.

I artikel 13 i kodexen om Schengengränserna föreskrivs om nekad inresa. En tredjelandsmedborgare som inte uppfyller inresevillkoren enligt artikel 5 i kodexen om Schengengränserna ska nekas inresa till medlemsstaternas territorium. Beslut om nekad inresa fattas av gränskontrollmyndigheten.

Även en sådan utlänning kan avvisas som kommit till landet utan uppehållstillstånd och vars vistelse i Finland skulle kräva visum eller uppehållstillstånd, men som inte sökt eller beviljats ett sådant. Enligt 145 § i utlänningslagen ska en utlänning samt hans eller hennes make som befinner sig i Finland eller en därmed jämförbar person ges tillfälle att bli hörd i ett sådant ärende avseende avvisning eller meddelande av inreseförbud som berör honom eller henne.

En utlänning får enligt 149 § i utlänningslagen utvisas ur landet om han eller hon visas i landet utan uppehållstillstånd, när ett sådant krävs, han eller hon konstaterats ha gjort sig skyldig till ett brott för vilket det föreskrivna maximistraffet är fängelse i minst ett år, eller om han eller hon konstaterats ha gjort sig skyldig till upprepade brott, han eller hon genom sitt uppträdande har visat att han eller hon är farlig för andras säkerhet, eller om han eller hon i Finland har bedrivit, eller det med hänsyn till hans eller hennes tidigare verksamhet eller annars finns grundad anledning att misstänka att han eller hon i Finland börjar bedriva verksamhet som äventyrar den nationella säkerheten.

En utlänning som i Finland har beviljats EG-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta kan utvisas ur landet endast om han eller hon utgör ett omedelbart och tillräckligt allvarligt hot mot allmän ordning eller allmän säkerhet.

På den grund som föreskrivs i 149 § 1 mom. 2 punkten får även en sådan utlänning utvisas som med stöd av 3 kap. 4 § i strafflagen inte dömts till straff såsom otillräckelig.

Enligt artikel 4.6 ska den begärande parten återta den person som återtagits av den anmodade parten, om det inom tre månader från det att personen överförts visas att kraven i artikeln inte uppfylls.

Efter att Kosovo med stöd av återtagandeaftalet har återsänt till Finland en person som av grundad anledning har kunnat antas ha vistats i Finland blir det aktuellt att bedöma huruvida personen som har återsänts fyller utlänningslagens krav gällande vistelse i landet. Om personen inte uppfyller villkoren för inresa eller vistelse i landet ska polisen eller gränskontrollmyndigheten enligt 151 § i utlänningslagen vidta åtgärder för att avvisa eller utvisa personen.

Artikel 5. Enligt artikeln tillämpas inte skyldigheten i fråga om återtagande som fastställs i artikel 4:

- på en tredjelandsmedborgare eller en statslös person som innehar ett visum eller ett uppehållstillstånd beviljat av den begärande parten förutom när personen innehar ett sådant giltigt visum eller uppehållstillstånd beviljat av den anmodade avtalsparten vars giltighetstid går ut senare,

- en tredjelandsmedborgare eller en statslös person eller en person som den begärande parten har tillerkänt flyktingstatus enligt flyktingkonventionen sådan som den lyder ändrad av den 31 januari 1967 genom protokollet angående flyktingars rättsliga ställning eller status som statslös person enligt konventionen av den 28 september 1954 angående statslösa personers rättsliga ställning,

- en tredjelandsmedborgare eller en statslös person som endast rest via någon av den anmodade partens internationella flygplatser.

I förteckningens första punkt preciseras verkningarna av ett visum eller ett uppehållstillstånd på skyldigheten i fråga om återtagande. I den andra punkten konstateras att skyldigheten i fråga om återtagande inte tillämpas på en tredjelandsmedborgare som konstaterats vara en flykting enligt flyktingkonventionen eller statslös enligt konventionen angående statslösa personers rättsliga ställning. Finland ratificerade båda konven-

tionerna den 10 oktober 1968. För Finlands del trädde de i kraft den 8 januari 1969. I den sista punkten avses sådana situationer där tredjelandsmedborgaren har varit i transithallen på en flygplats på det s.k. internationella området för att byta flyg, och personen i fråga inte har genomgått passgranskning och fått en inresestämpel i sitt pass. I en sådan situation anses personen inte ha anlänt till Finlands territorium.

Avsnitt III

Förfarande för återtagande

Artikel 6. I artikel 6.1 förutsätts att en framställning om återtagande ska göras skriftligt. I artikeln hänvisas till artikel 15.2 enligt vilken avtalsparternas behöriga myndigheter inom gränserna för sina befogenheter får avtala om frågor som gäller genomförandet av avtalet. Därtill förutsätts det att den begärande avtalsparten ska tillställa uppgifter om behovet av medicinsk eller annan särskild vård eller övervakning eller ambulanstransport om den berörda personen är i behov av sjukvård och detta är förenligt med personens eget intresse. Om polisen eskorterar personen i fråga, ska förfarandet enligt artikel 9 iakttagas. Polisen har fått instruktioner om genomförandet av beslut om avvisning eller utvisning genom föreskrifter och anvisningar utfärdade av inrikesministeriet. Om hälsotillståndet det kräver hos den person som ska avvisas eller utvisas ska personen föras till en läkares mottagning. En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården bestämmer om ärenden som rör hälsotillståndet hos den som ska avvisas eller utvisas.

I artikel 6.2 föreskrivs det att framställningen om återtagande ska göras till en behörig myndighet hos den anmodade parten inom tolv månader från det att den begärande partens myndigheter upptäckte att personen i fråga rest in olagligt eller vistas olagligt i landet.

I artikel 6.3 förutsätts att den anmodade avtalsparten ska besvara framställningen om återtagande så snabbt som möjligt, dock senast inom tjugo vardagar från mottagandet av framställningen. Denna tidsfrist kan förlängas med femton vardagar i fall som avses i ar-

tikel 3.2. Avslag på framställningen om återtagande ska motiveras skriftligt. Finlands myndigheter kan i regel antas svara på en framställning om återtagande inom den tidsfrist som anges i punkten, d.v.s. inom tjugo dagar. En förlängning av tidsfristen skulle sannolikt komma i fråga i synnerligen exceptionella situationer.

Det kan bestämmas att en utlänning ska tas i förvar på de villkor som anges i 121 § i utlänningslagen för den tid då säkringsåtgärder enligt utlänningslagen pågår. Enligt 123 § 2 mom. i utlänningslagen ska en utlänning som tagits i förvar så snart som möjligt placeras i en sådan förvarsenhet som avses i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsenheter (116/2002). Om en person som är föremål för framställning om återtagande enligt avtalet om återtagande har tagits i förvar med stöd av 121 § i utlänningslagen, kan den tid då personen hålls i förvar bli längre om svarstiden för framställningen för återtagande förlängs. I 124 § i utlänningslagen finns bestämmelser om anmälan om förvar till tingsrätten och om domstolsbehandling i samband med ärenden som gäller förvar.

I artikel 6.4 föreskrivs att återtagandet ska ske inom trettio arbetsdagar från det att återtagandet blivit godkänt. Denna tidfrist kan förlängas på grund av faktiska eller rättsliga hinder till sextio arbetsdagar. Om det finns faktiska eller rättsliga hinder för återtagandet, förlängs tidsfristen enligt artikel 6.5 på begäran tills hindren avlägsnas. I praktiken gäller de tekniska hindren i samband med återtagande problem med ordnande av flygförbindelser. Ett rättsligt hinder för återtagande föreligger t.ex. då verkställighetsmyndigheten känner till att ett verkställighetsförbud för ärendet gällande avlägsnande ur landet har sökts hos förvaltningsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen. Verkställighetsmyndigheten får också själv på eget initiativ skjuta upp tidpunkten för verkställigheten i synnerhet när det är fråga om en person som vistats länge i landet och som behöver tid för att avlägsna sig från landet och för att ordna sina angelägenheter. Ett verkställbart beslut om avvisning verkställs inte om det i ärendet har anförts besvär hos Europeiska människorättsdomstolen och domstolen har utfärdat ett

interimistiskt förordnande (interim measure) om att avbryta verkställigheten av beslutet om avvisning.

Enligt artikel 6.6 förutsätts det att personen som framställningen om återtagande gäller inte får överlåtas innan den anmodade avtalsparten har godkänt återtagandet och den begärande avtalsparten har fått ett meddelande om detta.

I artikel 6.7 förutsätts det att den begärande parten ska svara för de kostnader som orsakas av återtagandet av personen och för de kostnader enligt artikel 2.3 och 4.6 som orsakas av återtagandet ända till den anmodade partens gräns. Förfarandet motsvarar det förfarande som följs i det internationella myndighetssamarbetet. De utgifter som uppstår i samband med transport för avlägsnande ur landet av sådana personer som polisen har ansvaret för finansieras för närvarande med anslag under moment 26.10.20 i statsbudgeten.

Avsnitt IV

Transitering

Artikel 7. I artikel 7.1 krävs det att vardera parten ska på den andra partens begäran tillåta transitering genom sitt territorium av en sådan tredjelandsmedborgare eller statslös person som den begärande avtalsparten har avlägsnat ur landet eller för vilken den begärande avtalsparten har nekat inresa. Transiteringen ska ske med flyg.

Enligt artikel 7.2 ska den begärande parten svara för tredjelandsmedborgarens eller den statslösa personens resa till destinationslandet till fullt belopp och återta personen i fråga om resan av någon anledning avbryts eller personen vägras inresa i destinationslandet.

I artikel 7.3 förutsätts att den begärande parten ska meddela den anmodade parten huruvida personen som transiterar ska ha ledsagare. I stycket fastställs också alternativa arrangemang för ledsagande som den anmodade parten kan välja mellan. Den anmodade parten kan själv ordna en ledsagare, varvid den begärande parten ersätter de kostnader som uppstår av detta. Den anmodade parten kan också ordna ledsagandet i samråd med den begärande parten eller befullmäktiga den

begärande parten att ordna ledsagandet på sitt eget territorium.

Enligt 177 § i utlänningslagen kan polisen eller gränskontrollmyndigheten, när den verkställer avlägsnandet av en utlänning ur landet, förordna ett behövligt antal ledsagare. Ledsagare kan förordnas om trafikmedlets säkerhet eller verkställigheten av ett beslut som gäller avlägsnande ur landet kräver det. Ledsagare kan förordnas också om utlännings avlägsnar sig ur landet frivilligt utan beslut som gäller avlägsnande ur landet. Den transportör som sköter transporten av utlännings kan framställa begäran om förordnande av ledsagare.

Artikel 8. I artikeln förutsätts att en framställning om tillstånd för transitering på grund av avlägsnande ur landet eller på grund av att inresa vägrats ska översändas direkt mellan de behöriga myndigheterna i enlighet med de villkor som ska överenskommas i enlighet med artikel 15.2.

Artikel 9. I artikel 9.1 förutsätts det att om transiteringen sker med poliseskort, ska de ledsagare som den begärande avtalsparten har ordnat vara civilklädda och obeväpnade och ha med sig transiteringstillståndet.

Sättet för avlägsnande ur landet bedöms av den polis eller gränsbevakningsmyndighet som ansvarar för avlägsnandet ur landet t.ex. i samband med tillkännagivandet av beslutet om avlägsnande ur landet. Avsikten är att utreda om avlägsnande ur landet kan genomföras på ett säkert sätt utan poliseskort. Flygbolagen meddelas om dem som avlägsnas ur landet och som avvisas eller utvisas.

Enligt 2 § i polislagen ska polisen i sin verksamhet vara saklig, opartisk och främja försonlighet. Vidare ska polisens åtgärder inte medföra större skada eller olägenhet än vad som är nödvändigt för att en uppgift ska kunna fullgöras. Åtgärderna ska vara motiverade i förhållande till hur viktig och brådskande uppgiften är samt till övriga omständigheter som inverkar på helhetsbedömningen av situationen. Polisen ska i första hand genom råd, uppmaningar och befallningar sträva efter att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Polisen får inte göra större ingrepp i någons rättigheter än vad som är nödvändigt för utförande av polisens uppgifter.

Enligt artikel 9.2 ska de ledsagare som den begärande parten ordnat och som verkställer transiteringen i enlighet med avtalet inom den anmodade avtalspartens territorium när som helst kunna bestyrka sin identitet, beskaffenheten på sitt uppdrag samt sin tjänsteställning genom att uppvisa ett transiteringstillstånd som den anmodade avtalsparten beviljat.

Enligt artikel 9.3 ska ledsagarna under transiteringen ansvara för övervakningen av tredjelandsmedborgaren eller den statslösa personen och säkerställa att personen i fråga stiger ombord på flygplanet. Parterna beviljar den andra partens ledsagare som företräder myndigheter och som verkställer uppgifter i enlighet med detta avtal samma skydd och stöd som de skulle bevilja sina egna tjänstemän. Ledsagarna verkställer sitt uppdrag under den anmodade partens behöriga myndigheters bestämmanderätt. I 16 kap. i strafflagen finns bestämmelser om brott mot myndigheter. Enligt kapitlets 20 § 1 mom. ska vid tillämpningen av 16 kap. 1–3 § i strafflagen med tjänsteman mot vilken gärningen är riktad jämnställas sådana utländska tjänstemän som på finskt territorium med stöd av ett internationellt avtal eller någon annan internationell förpliktelse utför kontroll, övervakning, förföljande, upprätthållande av allmän ordning och säkerhet eller förebyggande av brott och förundersökning. Vid tillämpningen av 16 kap. 9 § jämnställs med tjänstemän sådana utländska tjänstemän som sköter ovan nämnda uppgifter. Tjänstemän från Kosovo som ledsagar i återtagandeavtalet avsedda personer till Finland jämnställs sålunda med finländska tjänstemän när det är fråga om tillämpningen av strafflagens bestämmelser om våldsam motstånd mot tjänsteman, motstånd mot tjänsteman, hindrande av tjänsteman eller usurpation av tjänstemannabefogenhet.

Enligt artikel 9.4 får den anmodade avtalsparten vid behov åta sig ansvaret för övervakningen av tredjelandsmedborgaren eller den statslösa personen och säkerställandet av att han eller hon stiger ombord på flygplanet.

Enligt artikel 9.5 ska den begärande parten vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att tredjelandsmedborgaren eller den

statslösa personen transiteras så snabbt som möjligt genom den anmodade partens flygplats.

Enligt artikel 9.6 ska avtalsparterna utbyta sinsemellan alla uppgifter som de har till sitt förfogande om alla händelser som hänför sig till transiteringar.

Artikel 10. I artikeln förutsätts det att om en person som avlägsnats ur landet eller en person vars inresa i landet har nekats inte tillåts stiga ombord på ett flygplan i samband med transitering, eller en ombordstigning inte är möjlig, ska den begärande parten återta personen i fråga omedelbart med första möjliga flyg.

Artikel 11. Enligt artikel 11.1 ska på ledsagare inom den anmodade partens territorium tillämpas denna parts nationella lagstiftning. Här konstateras den allmänna principen att Finlands lagstiftning tillämpas inom Finlands territorium.

Enligt 177 § i utlänningslagen kan polisen eller gränskontrollmyndigheten, när den verkställer avlägsnandet av en utlänning ur landet, förordna ett behövligt antal ledsagare. Ledsagare kan förordnas om trafikmedlets säkerhet eller verkställigheten av ett beslut som gäller avlägsnande ur landet kräver det. Ledsagare kan förordnas också om utlännings avlägsnar sig ur landet frivilligt utan beslut som gäller avlägsnande ur landet. Den transportör som sköter transporten av utlännings kan framställa begäran om förordnande av ledsagare.

I 16 kap. i strafflagen finns bestämmelser om brott mot myndigheter. Enligt kapitlets 20 § 1 mom. ska vid tillämpningen av strafflagen 16 kap. 1–3 § med tjänsteman mot vilken gärningen är riktad jämnställas sådana utländska tjänstemän som på finskt territorium med stöd av ett internationellt avtal eller någon annan internationell förpliktelse utför kontroll, övervakning, förföljande, upprätthållande av allmän ordning och säkerhet eller förebyggande av brott och förundersökning. Vid tillämpningen av 16 kap. 9 § jämnställs med tjänstemän sådana utländska tjänstemän som sköter ovan nämnda uppgifter. Tjänstemän från Kosovo som ledsagar i återtagandeavtalet avsedda personer till Finland jämnställs sålunda med finländska tjänstemän när det är fråga om tillämpningen av strafflagens

bestämmelser om våldsamt motstånd mot tjänsteman, motstånd mot tjänsteman, hindrande av tjänsteman eller usurpation av tjänstemannabefogenhet.

I 40 kap. i strafflagen finns bestämmelser om tjänstebrott. Enligt en särskild bestämmelse om tillämpningsområdet i kapitlets 12 § 3 mom. ska bestämmelserna i 40 kap. 1–3 och 14 § i strafflagen tillämpas, med undantag för avsättningspåföljden, även på utländska tjänstemän. På utländska tjänstemän som med stöd av ett internationellt avtal eller någon annan internationell förpliktelse på finskt territorium utför kontroll, övervakning, förföljande, upprätthållande av allmän ordning och säkerhet eller förebyggande av brott och förundersökning tillämpas även, med undantag för avsättningspåföljden, 40 kap. 5 och 7–10 §. På ledsagare från Kosovo som sköter uppgifter enligt återtagandeavtalet i Finland tillämpas samma bestämmelser som på finska tjänstemän när det gäller tagande av muta, grovt tagande av muta, mutförseelse, brott mot tjänstehemlighet och brott mot tjänstehemlighet av oaktsamhet, missbruk av tjänsteställning, grovt missbruk av tjänsteställning, brott mot tjänsteplikt och brott mot tjänsteplikt av oaktsamhet.

Artikel 12. I artikeln definieras fall där transitering kan vägras särskilt vid avlägsnande ur landet eller vid nekad inresa. De fall som definieras i artikeln är följande:

1) tredjelandsmedborgaren eller den statslösa personen hotas i destinationslandet av dödsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller straff eller riskerar bli förföljd på grund av sin ras, religion, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller politiska åskådning,

2) tredjelandsmedborgaren eller den statslösa personen utgör ett hot mot den anmodade partens nationella säkerhet, allmänna ordning eller folkhälsa.

Enligt artikel 33.1 i flyktingkonventionen får en fördragsslutande stat inte, på vilket sätt det vara må, utvisa eller avvisa en flykting till gränsen mot ett område där hans liv eller frihet skulle hotas på grund av hans ras, religion, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller politiska åskådning. Denna princip om s.k. non-refoulement eller principen om förbud mot återsändande är flykting-

rättens centrala hörnsten. Förbudet mot återsändande i flyktingkonventionen är nära förbundet med förbudet mot tortyr och annan förnedrande eller omänsklig behandling i vissa människorättskonventioner. T.ex. enligt artikel 3 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna får ingen utsättas för tortyr eller omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Europeiska människorättskonventionen innehåller sålunda också ett förbud mot återsändande, för enligt människorättsdomstolens tolkningspraxis kan avvisande eller utvisande av en utlänning innebära en överträdelse av konventionen, om det föreligger en verklig risk att personen som ska avvisas eller utvisas till följd av avvisningen eller utvisningen blir föremål för tortyr eller annan omänsklig behandling som nämns i artikel 3.

Även FN:s konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning innehåller ett förbud mot återsändande. Enligt artikel 3 i konventionen ska ingen konventionsstat utvisa, återföra eller utlämna en person till en annan stat, i vilken det finns grundad anledning att tro att han eller hon skulle vara i fara för att utsättas för tortyr.

Förbud mot återsändande i flyktingkonventionen och i de ovan nämnda människorättskonventionerna har införlivats i lagstiftningen i Finland. Enligt 9 § 4 mom. i Finlands grundlag får en utlänning inte utvisas, utlämnas eller återsändas, om han eller hon till följd av detta riskerar dödsstraff, tortyr eller någon annan behandling som kränker människovärdet. Bestämmelsen i 9 § 4 mom. i grundlagen motsvarar bestämmelserna i internationella människorättskonventioner om att ingen får utsättas för tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Förbudet mot återsändande i grundlagen täcker alla situationer där personen på grund av avlägsnandet ur landet skulle hotas av sådan behandling som inte är godtagbar enligt bestämmelsen. Enligt 147 § i utlänningslagen får ingen avvisas eller utvisas till ett område där han eller hon kan bli utsatt för dödsstraff, tortyr, förföljelse eller annan behandling som kränker människovärdet eller till ett område från vilket han eller hon kan bli sänd till ett sådant område.

Flera internationella och regionala överenskommelser, i synnerhet artikel 13.2 i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna av år 1948, fastställer individens rätt att lämna varje land och att återvända till sitt eget land. Rätten att lämna ett land är dock inte helt absolut. Vid utresa ur landet får t.ex. individen inte utsättas för godtyckliga begränsningar. Rätten att återvända till sitt eget land kan också begränsas, dock i mindre utsträckning än rätten att lämna ett land. Man kan dock utgå från att det endast finns mycket få situationer, eller inga alls, där det vore skäligt att förbjuda en person rätten att återvända till det egna landet.

Såsom villkor för inresa bestäms i 11 § i utlänningslagen bl.a. att personen inte anses äventyra allmän ordning och säkerhet, folkhälsan eller Finlands internationella förbindelser.

Artikel 13. Enligt artikeln ska den begärande parten ansvara för transiteringskostnaderna till destinationslandets gräns samt för kostnaderna för ett eventuellt återsändande.

Avsnitt V

Uppgiftsskydd

Artikel 14. Enligt artikel 14.1 förutsätter genomförandet av avtalet att personuppgifter meddelas i samband med återsändandet. Uppgifter får meddelas endast om följande saker: personuppgifter om den person som ska återtas och vid behov om personens familjemedlemmar, identitetskort eller pass, övriga uppgifter som behövs för att identifiera personen som ska återtas, anhalter och färdväg samt uppgifter om behov av medicinsk eller annan särskild vård eller övervakning eller ambulanstransport om den berörda personen är i behov av sjukvård, om detta är förenligt med personens eget intresse.

Enligt artikel 14.2 får personuppgifter endast behandlas av sådana behöriga myndigheter som är ansvariga för genomförandet av återtagandeavtalet och endast för ändamål som hänför sig till avtalet. Den avtalspart som meddelar uppgifter ska säkerställa att uppgifterna är felfria och nödvändiga och att de inte överskrider kraven för det ändamål för vilket de meddelas. Om uppgifterna är

oriktiga eller de har meddelats lagstridigt, ska den mottagande parten omedelbart informeras och den ska korrigera eller förstöra uppgifterna. Den part som meddelar uppgifterna ska ge sitt skriftliga förhandstillstånd innan uppgifterna får meddelas vidare till andra organ. Personuppgifterna får endast bevaras så länge som de behövs för det ändamål för vilket de har meddelats.

Enligt artikel 14.3 ska vardera parten på begäran informera den andra parten om användningen av uppgifterna och om de resultat som uppnåtts vid användningen.

Enligt artikel 14.4 ska vardera partens nationella dataskyddslagstiftning tillämpas vid behandling av personuppgifter och i fråga om de registrerades rättigheter. De nationella datatillsynsmyndigheterna ska övervaka behandlingen av personuppgifter i enlighet med den nationella lagstiftningen.

Vars och ens privatliv, heder och hemfrid är tryggade enligt 10 § 1 mom. i grundlagen. Närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Personuppgiftslagen ska enligt 2 § 1 mom. i personuppgiftslagen iakttas vid behandling av personuppgifter, om inte annat bestäms någon annanstans i lag. Personuppgiftslagen tillämpas på automatisk behandling av personuppgifter. Personuppgiftslagen tillämpas också på annan behandling av personuppgifter då personuppgifterna utgör eller är avsedda att utgöra ett personregister eller en del av ett sådant.

Om utlämnande av uppgifter ur de register som polisen och gränsbevakningsväsendet har tillgång till föreskrivs i den speciallagstiftning som gäller dessa myndigheter. Om utlämnande av uppgifter till utlandet föreskrivs i uttryckliga bestämmelser.

Enligt 39 § 1 mom. 4 punkten i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (579/2005) får gränsbevakningsväsendet utan hinder av sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter ur sina personregister till myndigheter som utför gränsövervakning och gränskontroll och som avses i överenskommelserna om återtagande av personer som olagligen inkommit och vistas i landet för utförande av de uppdrag som avses i överenskommelserna. Det föreslås att 39 § 1 mom. 4 punkten ska ändras så att gränsbe-

vakningsväsendet ska i samband med ärenden som gäller återtagande kunna lämna ut uppgifter åt alla behöriga myndigheter som nämns i återtagandeavtal, eftersom de myndigheter som nämns i återtagandeavtal även kan vara sådana som inte svarar för gränsövervakning eller gränskontroll. Ändringsförslaget ingår i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet och lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet samt av vissa lagar som har samband med dem (RP 66/2012), som regeringen lämnade till riksdagen i juni 2012. I propositionen föreslås det att 30 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet ska ändras genom att till det fogas ett nytt 5 mom., där det föreskrivs om utlämnande av uppgifter till de behöriga myndigheter som avses i överenskommelserna om återtagande. Bestämmelsen behövs eftersom de behöriga myndigheter som avses i avtalet kan i vissa fall även vara andra myndigheter än de som anges i 2 mom., t.ex. migrationsmyndigheter.

Bestämmelser om utlämnande av uppgifter i utlänningsregistret ingår i 10 § i lagen om utlänningsregistret, där det nämns till vilka grupper och för vilka uppgifter information kan utlämnas.

Avsnitt VI

Allmänna bestämmelser och slutbestämmelser

Artikel 15. Enligt artikel 15.1 ska parternas behöriga myndigheter vid behov samarbeta och konsultera varandra vid genomförandet och tillämpandet av avtalet. Punkten innehåller en motsvarande förpliktelse om samarbete mellan myndigheterna som ingår i flera internationella avtal.

Avtalsparternas behöriga myndigheter får enligt artikel 15.2 inom gränserna för sina befogenheter avtala om frågor som gäller genomförandet av avtalet. Det är fråga om en bestämmelse som konstaterar att de behöriga myndigheterna inom gränserna för sin behörighet får ingå internationella förvaltningsavtal som gäller genomförande. Bestämmelser-

na i artikeln gäller myndighetsförfarandet i praktiken och hänför sig inte till området för lagstiftningen.

Enligt artikel 15.3 ska avtalsparternas behöriga myndigheter arbeta i nära samarbete för att förenkla behandlingen av ersättningsyrkanden i samband med eventuella skadefall. Parterna ska i synnerhet utbyta alla tillgängliga uppgifter som gäller skadefall i enlighet med artikeln.

I artikel 15.4 klargörs hur frågor som gäller genomförandet eller tillämpningen av avtalet ska lösas. Vardera parten får begära att sakkunniga som företräder de behöriga myndigheterna i båda parterna sammankallas.

Artikel 16. Enligt artikel 16.1 ska avtalsparterna meddela varandra uppgifterna om de behöriga myndigheter som ansvarar för genomförandet av avtalet. Meddelandet ska göras på diplomatisk väg inom 30 dagar från undertecknandet av avtalet.

Enligt artikel 16.2 ska avtalsparterna också på diplomatisk väg omedelbart meddela varandra om det sker ändringar i myndigheternas uppgifter.

Artikel 17. Enligt artikeln inverkar avtalet inte på sådana skyldigheter hos parterna som grundar sig på flyktingkonventionen i dess lydelse enligt protokollet angående flyktingars rättsliga ställning av den 31 januari 1967, på överenskommelser om de mänskliga rättigheterna som parterna ratificerat, på internationella avtal som definierar vilken stat som ansvarar för behandlingen av en asylansökan och på internationella avtal om utlämning på grund av brott.

Enligt artikel 17.2 ska inget i detta avtal hindra att en person återsänds inom ramen för andra formella eller informella arrangemang.

Artikel 18. Artikeln innehåller avtalets ikraftträdandebestämmelse. Enligt artikel 18.1 träder avtalet i kraft 30 dagar efter den dag då det senare av de meddelanden har mottagits genom vilket parterna på diplomatisk väg meddelar varandra att de interna åtgärder som krävs för att avtalet ska träda i kraft har slutförts.

Enligt artikel 18.2 är avtalet i kraft tills vidare. Vardera parten får säga upp avtalet när som helst med tre månaders uppsägningstid.

Uppsägningen meddelas skriftligt på diplomatisk väg.

Artikel 19. Enligt artikel 19.1 får vardera parten tillfälligt upphäva tillämpningen av avtalet, med undantag av artikel 1, om ett vägande skäl, såsom skyddet av den nationella säkerheten, den allmänna ordningen eller folkhälsan kräver det. Den andra parten ska på diplomatisk väg omedelbart meddelas om upphävandet. Parterna ska utan dröjsmål meddela varandra på diplomatisk väg om återtagande av en sådan åtgärd.

Enligt artikel 19.2 träder upphävandet i kraft den första dagen i den månad som följer månaden för mottagande av den andra partens meddelande. Enligt artikel 57 i Wienkonventionen om traktaträtt (FördrS 32 och 33/1980) kan en traktat suspenderas i enlighet med traktatens bestämmelser.

2 Lagförslag

I 95 § i grundlagen förutsätts det att de bestämmelser i fördrag och andra internationella förpliktelser som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft nationellt genom en särskild ikraftträdandelag. Sådana bestämmelser ska sättas i kraft genom en lag också när det till följd av förpliktelsen inte är nödvändigt att justera substansinnehållet i den nationella lagstiftningen. Eftersom den materiella lagstiftningen inte behöver ändras för att genomföra förpliktelserna i återtagandavtalet mellan Finland och Kosovo, innehåller propositionen endast ett förslag till en blankettlag.

1 §. Genom bestämmelsen i 1 § i lagförslaget föreslås att de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft. De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen individualiseras nedan i avsnittet om behovet av riksdagens samtycke.

2 §. Enligt paragrafen bestäms om ikraftsättandet av de övriga bestämmelserna i avtalet och om ikraftträdandet av lagen genom statsrådets förordning. Den ändring som gäller ikraftsättande av internationella fördrag som gjorts i 95 § 1 mom. i grundlagen trädde i kraft den 1 mars 2012 (1112/2011). Enligt 95 § 1 mom. i grundlagen sätts de bestämmelser i internationella förpliktelser som inte hör till området för lagstiftningen i kraft ge-

nom förordning. Med stöd av 80 § i grundlagen ska förordningar utfärdas av statsrådet, om det inte särskilt anges vem som ska utfärda en förordning. Därför föreslås det att bestämmelser om ikraftsättande av de bestämmelser i avtalet som inte hör till området för lagstiftningen samt bestämmelser om lagens ikraftträdande ska utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 Ikraftträdande

Enligt artikel 18 i återtagandavtalet mellan Republiken Finland och Republiken Kosovo träder avtalet i kraft 30 dagar efter den dag då det senare av de meddelanden har mottagits genom vilket parterna på diplomatisk väg meddelar varandra att de interna åtgärder som krävs för att avtalet ska träda i kraft har slutförts.

Det föreslås att lagen om ikraftträdande av avtalet ska träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom statsrådets förordning samtidigt som avtalet träder i kraft.

Återtagandavtalet innehåller inga bestämmelser som enligt 18 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) hör till landskapets lagstiftningsbehörighet.

4 Behovet av riksdagens samtycke samt behandlingsordning

4.1 Behovet av riksdagens samtycke

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen krävs riksdagens godkännande för fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen eller annars har avsevärd betydelse, eller som enligt grundlagen av någon annan anledning kräver riksdagens godkännande. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis ska en bestämmelse anses höra till området för lagstiftningen om den gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, om bestämmelsen i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, om den sak som bestämmelsen gäller enligt grundlagen ska föreskrivas i lag eller om det finns lagbestämmelser om den sak som lagen gäller eller det

enligt rådande uppfattning i Finland ska lagstiftas om saken.

Enligt grundlagsutskottet hör en bestämmelse om en internationell förpliktelse enligt dessa kriterier till området för lagstiftningen oavsett om den strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland (GrUU 11/2000 rd och GRUU 12/2000 rd).

I avtalet om återtagande ingår ett flertal bestämmelser som hör till området för lagstiftningen och som förutsätter riksdagens samtycke.

I återtagandavtalets I avsnitt (artiklarna 2—3) ingår bestämmelser om återtagande av avtalsparternas medborgare. I artikel 2 definieras avtalets tillämpningsområde i fråga om avtalsparternas medborgare. I avtalsbestämmelsen fastställs avtalets huvudsyfte d.v.s. avtalspartens skyldighet att återta sina egna medborgare. I artikeln fastställs bl.a. de handlingar på basis av vilka det kan visas eller av grundad anledning antas att en person är medborgare i en avtalsstat. Finskt medborgarskap kan bevisas genom ett giltigt pass eller identitetsbevis. I passlagen finns bestämmelser om beviljande av pass och i lagen om identitetskort bestämmelser om beviljade av identitetskort. Enligt 9 § 3 mom. i grundlagen får finska medborgare inte hindras att resa in i landet, landsförvisas eller mot sin vilja utlämnas eller föras till ett annat land. Enligt 9 § 4 mom. i grundlagen regleras rätten för utlänningslag att resa in i Finland och att vistas i landet genom lag. En utlänning får inte utvisas, utlämnas eller återsändas, om han eller hon till följd härav riskerar dödsstraff, tortyr eller någon annan behandling som kränker människovärdet.

I artikel 3 fastställs i vilka situationer och inom vilken tidsfrist personen ska höras av en diplomatisk eller konsulär beskickning för att utreda hans eller hennes medborgarskap. Avtalsbestämmelsen innehåller en myndighetsåtgärd som riktar sig mot en person, d.v.s. hörande av personen. Enligt 6 § 2 mom. i passlagen kan en finsk medborgare som befinner sig utomlands ansöka om pass hos en finsk ambassad eller ett konsulat som leds av en utsänd tjänsteman eller hos någon annan finsk beskickning med en anställd finsk medborgare som utrikesministeriet har gett befogenhet att utfärda pass. Enligt 6 § 2

mom. i passlagen ska en finsk medborgare vid ansökan om pass som identifieringshandling uppvisa en giltig handling varav identiteten framgår.

I avtalets II avsnitt (artiklarna 4—5) finns bestämmelser om återtagande av tredjelandsmedborgare och statslösa personer. I artikel 4 definieras avtalets tillämpningsområde i fråga om tredjelandsmedborgare och statslösa personer. Enligt avtalsbestämmelsen är det avtalspartens skyldighet att återta en tredjelandsmedborgare när de villkor som nämns i artikeln uppfylls. Enligt 9 § 4 mom. i grundlagen regleras rätten för utlänningslag att resa in i Finland och att vistas i landet genom lag. I 11 § i utlänningslagen föreskrivs om villkor för inresa, i 148 § om avvisningsgrunder och i 149 § om utvisningsgrunder, vilket innebär att artikeln alltså innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen.

I artikel 5 fastställs när skyldigheten enligt artikel 4 att återta tredjelandsmedborgare inte tillämpas mellan avtalsparterna. I artikeln hänvisas till flyktingkonventionen och till konventionen om statslösa personers rättsliga ställning. Finland ratificerade båda konventionerna den 10 oktober 1968. För Finlands del trädde de i kraft den 8 januari 1969. Bestämmelsen i artikeln hör till området för lagstiftningen eftersom i artikeln finns bestämmelser om tillämpningsområdet för återtagandeskyldigheten enligt artikel 4, som hör till området för lagstiftningen.

I artikel 6 i avsnitt III finns bestämmelser om de praktiska förfarandena i samband med begäran om återtagande. I artikel 6.1 bestäms om lämnande av känsliga uppgifter d.v.s. om när en part ska tillställa den andra parten uppgifter om behov av medicinsk eller annan särskild vård eller övervakning eller ambulanstransport. Enligt artikel 14.4 har det preciserats att den nationella dataskyddslagstiftningen ska tillämpas vid behandling av personuppgifter och i fråga om de registrerades rättigheter. Vars och ens privatliv, heder och hemfrid är tryggade enligt 10 § 1 mom. i grundlagen. Närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Personuppgiftslagen ska enligt 2 § 1 mom. i personuppgiftslagen iakttas vid behandling av personuppgifter, om inte annat

bestäms någon annanstans i lag. Personuppgiftslagen tillämpas på automatisk behandling av personuppgifter. Personuppgiftslagen tillämpas också på annan behandling av personuppgifter då personuppgifterna utgör eller är avsedda att utgöra ett personregister eller en del av ett sådant. Om utlämnande av uppgifter ur de register som polisen och gränsbevakningsväsendet har tillgång till föreskrivs i den speciallagstiftning som gäller dessa myndigheter. Om utlämnande av uppgifter till utlandet föreskrivs i uttryckliga bestämmelser.

Enligt artikel 6.3 ska en framställning om återtagande besvaras inom 20 arbetsdagar från mottagandet av framställningen. Tidsfristen kan förlängas med femton arbetsdagar. Det kan bestämmas att en utlänning ska tas i förvar på de villkor som anges i 121 § i utlänningslagen för den tid då säkringsåtgärder enligt utlänningslagen pågår. Enligt 123 § 2 mom. i utlänningslagen ska en utlänning som tagits i förvar så snart som möjligt placeras i en sådan förvarsenhet som avses i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsenheter (116/2002). Om en person som är föremål för framställning om återtagande enligt avtalet om återtagande har tagits i förvar med stöd av 121 § i utlänningslagen, kan den tid då personen hålls i förvar bli längre om svarstiden för framställningen för återtagande förlängs. I 124 § i utlänningslagen finns bestämmelser om anmälan om förvar och kraven på domstolsbehandling.

I avsnitt IV i avtalet (artiklarna 7—13) finns bestämmelser om transitering. I artikel 7 fastställs när avtalsstaten ska tillåta transitering genom sitt territorium och huruvida transiteringen ska vara ledsagad. Enligt 177 § i utlänningslagen kan polisen eller gränskontrollmyndigheten, när den verkställer avlägsnandet av en utlänning ur landet, förordna ett behövligt antal ledsagare. Ledsagare kan förordnas om trafikmedlets säkerhet eller verkställigheten av ett beslut som gäller avlägsnande ur landet kräver det. Ledsagare kan förordnas också om utlänningen avlägsnar sig ur landet frivilligt utan beslut som gäller avlägsnande ur landet. Den transportör som sköter transporten av utlänningen kan framställa begäran om förordnande av ledsagare.

I artikel 9 fastställs hur en ledsagad transitering ska verkställas och när ansvaret för övervakningen av den transiterande personen ska övergå på den anmodande parten. I artikel 9.3 bestäms om parternas skyldighet att bevilja den andra partens ledsagare som företräder myndigheter och som verkställer uppgifter i enlighet med avtalet samma skydd och stöd som de skulle bevilja sina egna tjänstemän. Bestämmelsen hör till området för lagstiftningen, eftersom det i 16 kap. i strafflagen finns bestämmelser om brott mot myndigheter. Enligt artikel 9.6 ska parterna utbyta sinsemellan alla uppgifter som de har till sitt förfogande om alla händelser som hänför sig till transiteringar. Uppgifterna kan även vara personuppgifter. Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen utfärdas närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter genom lag. Bestämmelsen hör därför till området för lagstiftningen.

Artikel 10 innehåller en bestämmelse om den begärande partens skyldighet att återta en person som avlägsnats ur landet eller en person vars inresa i landet har nekats, om personen i samband med transitering inte tillåts stiga ombord på ett flygplan eller en ombordstigning är omöjlig. Bestämmelsen i artikeln hör till området för lagstiftningen, eftersom rätten för utlänningar att resa in i Finland och att vistas i landet enligt 9 § 4 mom. i grundlagen regleras genom lag.

I artikel 12 fastställs de situationer där avtalsparten får vägra transiteringen. Transitering får vägras bl.a. om tredjelandsmedborgaren hotas i destinationslandet av dödsstraff, tortyr eller annan omänsklig behandling. Förbudet mot utvisning eller avvísning enligt flyktingkonventionen och vissa konventioner om de mänskliga rättigheterna har intagits i Finlands lagstiftning. Enligt 9 § 4 mom. i grundlagen får en utlänning inte utvisas, utlämnas eller återsändas, om han eller hon till följd härav riskerar dödsstraff, tortyr eller någon annan behandling som kränker människovärdet. Enligt 147 § i utlänningslagen får ingen avvisas eller utvisas till ett område där han eller hon kan bli utsatt för dödsstraff, tortyr, förföljelse eller annan behandling som kränker människovärdet eller till ett område från vilket han eller hon kan bli sänd till ett sådant område.

I artikel 14 i avsnitt V i avtalet finns bestämmelser om dataskydd vid genomförande av avtalet. Vars och ens privatliv, heder och hemfrid är tryggade enligt 10 § 1 mom. i grundlagen. Närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Personuppgiftslagen ska enligt 2 § 1 mom. i personuppgiftslagen iakttas vid behandling av personuppgifter, om inte annat bestäms någon annanstans i lag. Personuppgiftslagen tillämpas på automatisk behandling av personuppgifter. Personuppgiftslagen tillämpas också på annan behandling av personuppgifter då personuppgifterna utgör eller är avsedda att utgöra ett personregister eller en del av ett sådant. Om utlämnande av uppgifter ur de register som polisen och gränsbevakningsväsendet har tillgång till föreskrivs i den speciallagstiftning som gäller dessa myndigheter. Om utlämnande av uppgifter till utlandet föreskrivs i uttryckliga bestämmelser.

4.2 Behandlingsordning

Avtalet mellan Finland och Kosovo om återtagande av personer som vistas olagligt i landet kan inte anses innehålla bestämmelser som berör grundlagen på det sätt som avses i lagens 94 § 2 mom. eller 95 § 2 mom. Enligt regeringens uppfattning kan avtalet godkännas med enkel majoritet och förslaget till lag om sättande i kraft av avtalet kan godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås det att

Riksdagen godkänner det i Pristina den 29 november 2011 ingångna avtalet mellan Republiken Finland och Republiken Kosovo om återtagande av personer som vistas olagligt i landet.

Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen överlämnas samtidigt följande lagförslag till riksdagen:

Lagförslag

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet som ingåtts med Kosovo om återtagande av personer som vistas olagligt i landet

I enlighet med riksdagens besluts föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Pristina den 29 november 2011 mellan Republiken Finland och Republiken Kosovo ingångna avtalet om återtagande av personer som vistas olagligt i landet gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Bestämmelser om sättande i kraft av de övriga bestämmelserna i avtalet och om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 20 december 2012

Statsminister

JYRKI KATAINEN

Inrikesminister *Päivi Räsänen*

Avtalstext

Avtal
mellan
Republiken Finland
och
Republiken Kosovo
om återtagande av personer som vistas
olagligt i landet

Agreement
between
The Republic of Finland
and
The Republic of Kosovo
on the readmission of persons
residing without authorisation

Republiken Finland och Republiken Kosovo

nedan kallade parterna,
 som önskar främja och förstärka sitt samarbete inom ramen för de internationella insatserna för att bekämpa olaglig invandring på grundval av internationella avtal och ömsesidighet, som erkänner att iakttagandet av mänskliga rättigheter och friheter är nödvändigt, och understryker att detta avtal inte påverkar republiken Finlands och republiken Kosovos rättigheter och skyldigheter som härrör från den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna av den 10 december 1948 och från internationell rätt, i synnerhet den Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna av den 4 november 1950, Genèvekonventionen av den 28 juli 1951 om flyktingars rättsliga ställning och protokollet om flyktingars rättsliga ställning av den 31 januari 1967, internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter av den 16 december 1966 och från internationella dokument som gäller utlämning, har avtalat om följande.

DEFINITIONER*ARTIKEL 1*

I detta avtal avses med

The Republic of Finland and The Republic of Kosovo

hereinafter referred to as the “Parties”,
 with the aim of developing and promoting their cooperation, within the range of international efforts to combat irregular migration, in accordance with international treaties and agreements, on the basis of reciprocity, acknowledging the necessity of observing human rights and freedoms, and emphasizing that this Agreement shall be without prejudice to the rights and obligations of the Republic of Finland and the Republic of Kosovo arising from the Universal Declaration of Human Rights of 10 December 1948 and from international law, in particular, from the European Convention of 4 November 1950 for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, the Convention of 28 July 1951 and the Protocol of 31 January 1967 on the Status of Refugees, the international Covenant on Civil and Political Rights of 16 December 1966 and international instruments on extradition, have agreed as follows:

DEFINITIONS*ARTICLE 1*

For the purpose of this Agreement:

a) återtagande: överföring genom den begärande partens försorg och den anmodade partens godtagande av personer (den anmodade partens egna medborgare, tredjelandsmedborgare eller statslösa personer) som olagligen har rest in i, vistats i eller varit bosatt på den begärande partens område, i överensstämmelse med bestämmelserna i detta avtal,

b) medborgare i Republiken Finland: en person som i enlighet med lagstiftningen i Republiken Finland innehar medborgarskap i Republiken Finland,

c) medborgare i Republiken Kosovo: en person som i enlighet med lagstiftningen i Republiken Kosovo innehar medborgarskap i Republiken Kosovo,

d) tredjelandsmedborgare: en person som innehar annat medborgarskap än medborgarskap i Republiken Finland eller i Republiken Kosovo,

e) statslös person: en person som inte innehar medborgarskap i Republiken Finland eller i Republiken Kosovo och som inte kan styrka att han eller hon innehar medborgarskap i någon annan stat,

f) uppehållstillstånd: alla typer av officiella tillstånd som har utfärdats av Republiken Finland eller Republiken Kosovo som ger en person rätt att uppehålla sig inom Republiken Finlands eller Republiken Kosovos territorium. Detta ska inte inbegripa tillfälliga tillstånd att uppehålla sig på nämnda staters territorium i samband med handläggningen av en asylansökan eller en ansökan om uppehållstillstånd,

g) visering: ett tillstånd som har utfärdats eller ett beslut som har fattats av Republiken Finland eller Republiken Kosovo och som erfordras för inresa på eller transitering genom Republiken Finlands eller Republiken Kosovos territorium. Detta inbegriper inte visering för flygplatstransitering.

h) begärande part: den part som lämnar in en ansökan om återtagande i enlighet med avsnitt I eller II eller en transiteringsansökan i enlighet med avsnitt IV i detta avtal,

i) anmodad part: den part till vilken en ansökan om återtagande i enlighet med avsnitt I eller II eller en ansökan om transitering i enlighet med avsnitt IV i detta avtal är riktad,

j) behörig myndighet: samtliga nationella myndigheter i Republiken Finland eller Re-

a) 'Readmission' shall mean the transfer by the Requesting Party and admission by the Requested Party of persons (own nationals of the Requested Party, third-country nationals or stateless persons) who have been found illegally entering to, staying in or residing in the Requesting Party, in accordance with the provisions of this Agreement;

b) 'National of the Republic of Finland' shall mean any person who holds the nationality of the Republic of Finland in accordance with its legislation;

c) 'National of the Republic of Kosovo' shall mean any person who holds the nationality of the Republic of Kosovo in accordance with its legislation;

d) 'Third-country national' shall mean any person holding a nationality other than that of the Republic of Finland or the Republic of Kosovo;

e) 'Stateless person' shall mean any person who does not hold the nationality of the Republic of Finland or the Republic of Kosovo, and who has no evidence of holding the nationality of any other State;

f) 'Residence authorisation' shall mean an official permit of any type issued by the Republic of Finland or the Republic of Kosovo entitling a person to reside on the territory of the Republic of Finland or the Republic of Kosovo. This shall not include temporary permissions to remain on the territory of the said States in connection with the processing of an asylum application or an application for a residence authorisation;

g) 'Visa' shall mean an authorisation issued or a decision taken by the Republic of Finland or the Republic of Kosovo which is required with a view to entry in, or transit through, the territory of Republic of Finland or the Republic of Kosovo. This shall not include the specific category of airport transit visa;

h) 'Requesting Party' shall mean the Party submitting a readmission application pursuant to Section I or II or a transit application pursuant to Section IV of this Agreement;

i) 'Requested Party' shall mean the Party to which a readmission application pursuant to Section I or II or a transit application pursuant to Section IV of this Agreement is addressed;

publiken Kosovo som har till uppgift att genomföra detta avtal i enlighet med vad som anges i artikel 15.1 i detta avtal,

k) transitering: en tredjelandsmedborgares eller statslös persons genomresa genom den anmodade partens territorium under resan från den begärande parten till destinationslandet.

j) 'Competent Authority' shall mean any national authority of the Republic of Finland or the Republic of Kosovo entrusted with the implementation of this Agreement, as in accordance with Article 15 paragraph 1 of this Agreement;

k) 'Transit' shall mean the passage of a third-country national or a stateless person through the territory of the Requested Party while travelling from the Requesting Party to the country of destination.

Avsnitt I

ÅTERTAGANDE AV AVTALSPARTERNAS EGNA MEDBORGARE

ARTIKEL 2

1) Vardera parten ska på begäran av den andra parten och utan formaliteter återta till sitt territorium en person som inte uppfyller, eller inte längre uppfyller, villkoren för inresa, vistelse eller boende i den begärande partens territorium förutsatt att det kan bevisas eller det finns grundad anledning att anta att personen innehar medborgarskap i den anmodade parten.

2) Artikel 2.1 ska tillämpas om medborgarskapet visas eller det finns grundad anledning att anta att den berörda personen är medborgare i den anmodade parten på basis av de handlingar som uppräknas nedan.

2.1 En persons medborgarskap kan visas genom följande giltiga handlingar:

Republiken Finland:

- pass,
- identitetskort utfärdat av polismyndighet.

Republiken Kosovo:

- pass,
- identitetskort,
- intyg om medborgarskap,
- födelseattest.

2.2 En persons medborgarskap kan av grundad anledning antas på basis av följande handlingar:

- en av de handlingar som avses i stycke 2.1, och vars giltighetstid har löpt ut,
- en handling utfärdad av den anmodade partens myndigheter, med stöd av vilken

Section I

READMISSION OF NATIONALS OF THE PARTIES

ARTICLE 2

1) Each Party shall upon request of the other Party and without formality readmit to its territory any person who does not fulfil or no longer fulfils the requirements for entry or stay applicable to the territory of the Requesting Party, provided that it is proven or can be validly assumed that this person possesses the nationality of the Requested Party.

2) Paragraph 1 is applicable if the nationality is proven or can be validly assumed on the basis of the documents listed hereafter.

2.1 The nationality of the person may be proved by means of the following valid documents:

For the Republic of Finland:

- passport;
- identity card issued by the police authorities.

For the Republic of Kosovo:

- passport;
- identity card;
- citizenship certificate;
- birth certificate.

2.2 The nationality of the person may be validly assumed by one of the following documents:

- any document listed in paragraph 2.1 whose validity has expired;
- a document issued by the authorities of the Requested Party on the basis of which the identity of the person concerned may be val-

identiteten hos personen i fråga kan av grundad anledning antas (t.ex. körkort, sjömansbok, militärpass eller någon annan handling utfärdad av försvarsmakten),

- ett resedokument eller identitetskort utfärdat av Förenta nationernas tillfälliga förvaltning i Kosovo (UNMIK),

- en födelseattest utfärdad av UNMIK,

- intyg över att personen anmält sig hos en konsulär beskickning eller ett utdrag ur befolkningsregistret,

- någon annan handling utfärdad av den anmodade partens behöriga myndigheter,

- en fotokopia av en handling som nämns i denna artikel,

- uppgifter om personen i fråga som på behörigt sätt registrerats av förvaltningsmyndigheterna eller de rättsliga myndigheterna,

- ett vittnesmål givet i god tro som upptagits på behörigt sätt av en behörig myndighet,

- nivån på språkkunskaperna hos personen i fråga i det språk han eller hon använder,

- någon annan handling eller uppgift (fotografi, elektroniskt eller biometriskt) som den anmodade avtalsparten godkänner.

3) den begärande parten ska återta den person som återtagits av den anmodade parten, om det inom tre (3) månader från det att personen överförts visar sig att kraven i denna artikel inte uppfylls.

idly assumed (driving licence, seaman's book, military service book or other document issued by the military forces, etc.);

- a travel document or an identity card issued by the United Nations Interim Administration Mission in Kosovo (UNMIK);

- a birth certificate issued by UNMIK;

- a consular registration certificate or an extract from Registrar Office records;

- any other document issued by the competent authority of the Requested Party;

- a photocopy of a document mentioned in this Article;

- information of the person concerned duly recorded by the administrative or judicial authorities;

- a statement of a bona fide witness duly recorded by a competent national authority;

- a linguistic expertise of the language spoken by the person concerned;

- any other document or information (photographic, electronic or biometric) that is acceptable to the Requested Party.

3) The Requesting Party shall take back any person readmitted by the Requested Party if it is established, within a period of three (3) months after the transfer of the person concerned, that the requirements laid down in this Article are not met.

ARTIKEL 3

1) Om det av grundad anledning har antagits att den berörda personen är medborgare i den anmodade parten i enlighet med artikel 2 stycke 2.2 ska den anmodade partens diplomatiska eller konsulära beskickning utan dröjsmål utfärda ett sådant resedokument som behövs för återsändande av personen i fråga.

2) Om de handlingar eller bevis på grundval av vilka det ska antas att den berörda personen är medborgare i den anmodade parten inte godkänns eller om de inte finns tillgängliga, ska den anmodade partens diplomatiska eller konsulära beskickning snarast möjligt verkställa hörande av personen i fråga, dock senast inom tio (10) arbetsdagar från det att begäran togs emot. Hörandet ordnas av den begärande parten med den anmodade partens diplomatiska eller konsulära beskicknings bi-

ARTICLE 3

1) If the nationality is validly assumed in accordance with Article 2 paragraph 2.2, the diplomatic mission or consular office of the Requested Party shall issue, without delay, the travel document required for the return of the person concerned.

2) If the documents submitted to validly assume the nationality are contested, or if no documents are available, the diplomatic mission or consular office of the Requested Party shall conduct a hearing of the person concerned as soon as possible, however, at the latest within ten (10) working days after receipt of the request. The hearing shall be organised by the Requesting Party in consultation with the diplomatic mission or the consular office of the Requested Party.

3) If, as a result of the hearing conducted, it

stånd.

3) Om det på grundval av hörandet kan verifieras att personen i fråga är medborgare i den anmodade parten ska den diplomatiska eller konsulära beskickningen inom fem (5) vardagar på begäran av den begärande parten utfärda det resedokument som behövs för återsändande av personen i fråga.

can be established that the person concerned possesses the nationality of the Requested Party, the diplomatic mission or consular office shall, on demand of the Requesting Party within five (5) working days, issue the travel document required for the return of the person concerned.

Avsnitt II

Section II

ÅTERTAGANDE AV TREDJELANDS- MEDBORGARE OCH STATSLÖSA PERSONER

READMISSION OF THIRD-COUNTRY NATIONALS AND STATELESS PERSONS

ARTIKEL 4

ARTICLE 4

1) Vardera parten ska på framställning av den andra parten och utan formaliteter återta till sitt territorium en tredjelandsmedborgare eller en statslös person som inte, eller inte längre, uppfyller villkoren för inresa eller vistelse i den begärande partens territorium, om det visas eller det finns grundad anledning att anta att personen i fråga har rest in i den begärande partens territorium efter att ha vistats eller varit bosatt inom den anmodade partens territorium eller passerat genom det under de tolv (12) månader som omedelbart föregick den tidpunkt då den begärande partens myndigheter upptäckte den berörda personens olagliga inresa eller vistelse.

2) Artikel 4.1 ska tillämpas om det på grundval av de handlingar och bevis som nämns nedan kan visas eller av grundad anledning antas att en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har rest in i eller vistats inom den anmodade partens territorium.

2.1 På grundval av något av nedan uppräknade bevis kan det visas att en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har rest in i eller vistas inom den anmodade partens territorium:

- inresestämpel, utresestämpel eller motsvarande anteckningar i äkta, förfälskade eller falska resehandlingar eller i identitetsbevis,
- uppehållstillstånd som löpt ut högst tre (3) månader tidigare,
- visum som löpt ut högst tre (3) månader tidigare,

1) Each Party shall upon request of the other Party and without formality readmit to its territory a third-country national or stateless person who does not fulfil or no longer fulfils the conditions for entry or stay applicable to the territory of the Requesting Party, if it is proven or can be validly assumed that this person entered the territory of the Requesting Party after having stayed in, resided on or passed through the territory of the Requested Party within twelve (12) months before the authorities of the Requesting Party noted the illegal entry or presence of the person concerned.

2) Paragraph 1 is applicable, if the entry of a third-country national or stateless person into the territory of the Requested Party or his or her stay there can be proven or validly assumed, on the basis of a document or evidence listed hereafter.

2.1 The entry of a third-country national or stateless person into the territory of the Requested Party or his or her stay there may be proven by means of one of the following pieces of evidence:

- entry or departure stamp or other equivalent mark affixed in the authentic, forged or false travel documents or identity papers;
- any residence permit which expired three (3) months or less than three (3) months ago;
- visa which expired three (3) months or less than three (3) months ago;
- personal travel ticket;

- personlig resebiljett.

2.2 På grundval av i synnerhet någon av nedan uppräknade handlingar eller anteckningar finns det grundad anledning att anta att en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har rest in i eller vistas inom den anmodade partens territorium:

- uppehållstillstånd som löpt ut mer än tre (3) månader tidigare,
- en handling utfärdad av den anmodade partens behöriga myndigheter på grundval av vilken den berörda personens identitet kan på grundad anledning antas, såsom körkort, sjömansbok eller skjutvapentillstånd,
- en fotokopia av en handling som nämns i denna artikel,
- fingeravtryck av den berörda personen som den anmodade parten tidigare har tagit,
- handlingar som hänför sig till användning av ett fordon som är registrerat i den anmodade parten,
- resebiljetter,
- besökskort hos läkare, tandläkare eller motsvarande,
- verifikat på valutaväxling,
- kort som ger tillträde till offentliga eller privata institutioner,
- verifikat på betalda hotellräkningar, läkarräkningar eller andra tjänster,
- kvitton på inköp,
- brev som den berörda personen har skrivit då han eller hon vistats inom den anmodade partens territorium,
- utlåtanden av statstjänstemän eller av andra personer,
- en upplysning som gäller en persons identitet eller vistelse som lämnats av internationella myndigheter eller en medborgarorganisation,
- den berörda personens konsekventa och tillräckligt exakta utredningar som innehåller uppgifter som på ett opartiskt sätt kan verifieras och som kan kontrolleras av den anmodade parten,
- verifierbara uppgifter som påvisar att den berörda personen har använt sig av en resebyrås eller ett transportföretags tjänster,
- någon annan handling eller uppgift som den anmodade parten godkänner.

3) Kosovo återtar även på ansökan av Finland sådana tidigare medborgare i den forna Förbundsrepubliken Jugoslavien som inte har

2.2 The entry of a third-country national or stateless person into the territory of the Requested Party or his or her stay there may be validly assumed in particular by one of the following documents and indications:

- any residence permit which expired more than three (3) months ago;
- a document issued by the competent authority of the Requested Party on the basis of which the identity of the person concerned may be validly assumed, such as, in particular, a driving licence, seaman's book or fire-arms licence;
- a photocopy of a document mentioned in this Article;
- fingerprints of the person concerned taken by the Requested Party at an earlier date;
- documents on the use of any vehicles that are registered on the territory of the Requested Party;
- travel tickets;
- appointment cards for doctors, dentists, etc.;
- receipts of currency exchanges;
- cards providing access to public and private institutions;
- proof of payment for hotel, medical or other services etc.;
- sales checks;
- correspondence written by the person concerned while staying in the territory of the Requested Party;
- statements made by state officials and other persons;
- information related to the identity and/or stay of a person which has been provided by international authorities or a non-governmental organisation;
- consistent and sufficiently precise explanations made by the person concerned, containing objectively verifiable information which can be checked by the Requested Party;
- verifiable information proving that the person concerned has used the services of a travel agency or a carrier;
- any other document or information that is acceptable to the Requested Party.

3) Kosovo shall also readmit, upon application by Finland, former citizens of the former Federal Republic of Yugoslavia who have not acquired any other citizenship and whose

fått något annat medborgarskap och vilkas födelseort och stadigvarande vistelseort den 1 januari 1998 fanns inom Kosovos territorium, förutsatt att myndigheterna i Kosovo kan bekräfta uppgiften vid den tidpunkt då framställningen om återtagande görs.

4) Artikel 4.3 tillämpas om det med något av följande bevis kan bevisas att personen rest in i Finlands territorium eller vistats i Finland, och om handlingarna har utfärdats före den 10 juni 1999:

- födelseattester eller fotokopior av dessa som den forna Förbundsrepubliken Jugoslavien utfärdat inom Kosovos territorium,
- offentliga handlingar som utfärdats av Kosovo eller den forna Förbundsrepubliken Jugoslavien i vilka anges födelseorten eller den stadigvarande vistelseorten enligt kraven i artikel 4.3, eller fotokopior av dessa handlingar.

Artikel 4.3 tillämpas om det med stöd av något av följande bevis finns grundad anledning att anta att personen rest in i Finlands territorium eller vistats i Finland, och om handlingarna har utfärdats före den 10 juni 1999:

- andra handlingar eller intyg eller fotokopior på dem, som visar att personen är född inom Kosovos territorium,
- ett utlåtande som personen i fråga gett i samband med en rättegång eller i samband med behandlingen av ett förvaltningsärende.

5) Vardera parten ska på den andra partens begäran och utan formaliteter återta en tredjelandsmedborgare eller en statslös person som inte, eller inte längre, uppfyller villkoren för inresa eller vistelse i den begärande partens område, om den berörda personen innehar ett giltigt visum eller uppehållstillstånd utfärdat av den anmodade parten.

6) den begärande parten ska återta den person som återtagits av den anmodade parten, om det inom tre (3) månader från det att personen överförts visas att kraven i denna artikel inte uppfylls.

place of birth and place of permanent residence, on 1 January 1998, was in the territory of Kosovo, provided that the latter can be confirmed by the Kosovo authorities at the date of the submission of the readmission application.

4) Paragraph 3 is applicable, if the entry of such persons into the territory of Finland or their stay in Finland can be proven by means of one of the following pieces of evidence, if documents were issued before 10 June 1999:

- Birth certificates or photocopies thereof issued by the former Federal Republic of Yugoslavia within the territory of Kosovo;
- Public documents or photocopies thereof issued by Kosovo or the former Federal Republic of Yugoslavia stating place of birth and/or place of permanent residence as required by paragraph 3.

Paragraph 3 is applicable, if the entry of such persons into the territory of Finland or their stay in Finland can be validly assumed, on the basis of a document or evidence listed hereafter, if documents were issued before 10 June 1999:

- Other documents or certificates or photocopies thereof which point to the place of birth in the territory of Kosovo;
- Official statement by the person concerned in judicial or administrative proceedings.

5) Each Party shall upon request of the other Party without formality readmit a third-country national or stateless person who does not fulfil or no longer fulfils the requirements for entry or stay applicable to the territory of the Requesting Party, if this person holds a valid visa or a residence permit of any kind, issued by the Requested Party.

6) The Requesting Party shall take back any person readmitted by the Requested Party if it is established, within a period of three (3) months after the transfer of the person concerned, that the requirements laid down in this Article are not met.

ARTIKEL 5

Den skyldighet i fråga om återtagande som fastställs i artikel 4 tillämpas inte på

- en tredjelandsmedborgare eller en statslös

ARTICLE 5

The readmission obligation pursuant to Article 4 shall not apply in respect of:

- a third-country national or stateless per-

person som innehar ett visum eller ett uppehållstillstånd beviljat av den begärande parten förutom när personen innehar ett sådant giltigt visum eller uppehållstillstånd beviljat av den anmodade avtalsparten vars giltighetstid går ut senare,

- en tredjelandsmedborgare eller en statslös person eller en person som den begärande parten har tillerkänt flyktingstatus enligt Genèvekonventionen av den 28 juli 1951 angående flyktingars rättsliga ställning i dess lydelse enligt New York-protokollet av den 31 januari 1967 eller status som statslös person enligt New York-konventionen av den 28 september 1954 angående statslösa personers rättsliga ställning,

- en tredjelandsmedborgare eller en statslös person som endast rest via någon av den anmodade partens internationella flygplatser.

son who is the holder of a visa or a residence permit issued by the Requesting Party, unless the Requested Party has issued a valid visa or a residence permit which expires last;

- a third-country national or stateless person or a person whom the Requesting Party has either recognised as a refugee, in accordance with the Geneva Convention of 28 July 1951 relating to the Status of Refugees as amended by the New York Protocol of 31 January 1967, or as stateless person in accordance with the New York Convention relating to the Status of Stateless Persons of 28 September 1954;

- a third-country national or stateless person who has only been in airside transit via an international airport of the Requested Party.

Avsnitt III

FÖRFARANDE FÖR ÅTERTAGANDE

ARTIKEL 6

1) En framställning om återtagande ska göras skriftligen. De uppgifter som ska ingå i framställningen samt sätten för framställningen ska överenskommas enligt artikel 15.2.

- Om den berörda personen är i behov av sjukvård ska den begärande parten, om detta är förenligt med personens eget intresse, tillstå uppgifter om behovet av medicinsk eller annan särskild vård eller övervakning eller ambulanstransport.

- Om polisen eskorterar personen i fråga, ska förfarandet enligt artikel 9 iakttas.

2) Framställningen om återtagande ska göras till en behörig myndighet hos den anmodade parten inom tolv (12) månader från det att den begärande partens myndigheter upptäckte att personen i fråga rest in olagligt eller vistas olagligt i landet.

3) Den anmodade parten ska besvara en framställning om återtagande så snabbt som möjligt, dock senast inom tjugo (20) arbetsdagar från mottagandet av framställningen. Denna tidsfrist kan förlängas med femton (15) arbetsdagar i fall som avses i artikel 3.2.

Section III

READMISSION PROCEDURE

ARTICLE 6

1) The request for readmission shall be submitted in writing. The information to be contained in the request and the modalities for transmitting the request shall be agreed upon in accordance with Article 15, paragraph 2.

- If the person concerned is in need of medical care, the Requesting Party shall provide, if this is in the interest of the person concerned, information about the need for special treatment, such as medical or other care, supervision, or transport by ambulance.

- If the person concerned is escorted by the police, procedures stipulated in Article 9 are to be implemented.

2) The readmission request shall be submitted to the competent authority of the Requested Party within twelve (12) months of the date when the authorities of the Requesting Party noted the illegal entry or stay of the person concerned.

3) The Requested Party shall reply to the readmission request as quickly as possible, at the latest within twenty (20) working days of

Avslag på framställningen om återtagande ska motiveras skriftligt.

När de tidsfrister som avses ovan går ut, anses återtagandet ha blivit godkänt.

4) Återtagandet ska ske inom trettio (30) arbetsdagar från det att återtagandet blivit godkänt. Denna tidfrist kan förlängas på grund av faktiska eller rättsliga hinder till sextio (60) arbetsdagar.

5) Om det finns faktiska eller rättsliga hinder för återtagandet, förlängs tidsfristen på begäran tills hindren avlägsnas.

6) Den person som framställningen om återtagande gäller får inte överlätas innan den anmodade parten har godkänt återtagandet och den begärande parten har fått ett meddelande om detta.

7) Den begärande parten ska svara för de kostnader som orsakas av återtagandet av personen och för de kostnader enligt artikel 2.3 och 4.6 som orsakas av återtagandet ända till den anmodade partens gräns.

the date of receipt of the request. This time limit may be extended by fifteen (15) working days in the case of Article 3, paragraph 2. The rejection of the submitted readmission request shall be explained in writing.

Upon expiry of the time limits referred to, the readmission is considered having been accepted.

4) The readmission is to be carried out within thirty (30) working days of the date of acceptance of readmission. This time-limit may be extended due to factual or legal obstacles up to sixty (60) working days.

5) Where there are factual or legal obstacles to the readmission, the time limits shall, upon request, be extended until the obstacles are resolved.

6) The person concerned by the readmission request is not to be handed over until readmission has been approved by the Requested Party and the Requesting Party has been notified thereof.

7) The costs related to the person's readmission, as well as the costs of readmission according to Article 2, paragraph 3 and Article 4, paragraph 6, to the border of the Requested Party shall be borne by the Requesting Party

Avsnitt IV

TRANSITERING

ARTIKEL 7

1) Vardera parten ska på den andra partens begäran tillåta transitering genom sitt territorium av en sådan tredjelandsmedborgare eller statslös person som den begärande parten har avlägsnat ur landet eller för vilken den begärande parten har nekat inresa. Transiteringen ska ske med flyg.

2) Den begärande parten svarar för tredjelandsmedborgarens eller den statslösa personens resa till destinationslandet till fullt belopp och återtar personen i fråga, om resan av någon anledning avbryts eller personen vägras inresa i destinationslandet.

3) Den begärande parten ska meddela den

Section IV

TRANSIT

ARTICLE 7

1) Each Party shall upon request of the other Party permit the transit through its territory of a third-country national or stateless person who is subject to removal or has been refused entry by the Requesting Party. The transit shall be conducted by air.

2) The Requesting Party assumes full responsibility for the entire journey of a third-country national or stateless person to the country of destination and shall readmit such person if, for any reason, the journey cannot be continued or his or her entry to the country of destination is not admitted.

3) The Requesting Party must inform the

anmodade parten huruvida personen som transiterar ska ha ledsagare. Den anmodade avtalsparten kan

- själv ordna ledsagandet, varvid den begärande parten ersätter de kostnader som uppstår av detta,
- ordna ledsagandet i samråd med den begärande parten, eller
- befullmäktiga den begärande parten att ordna ledsagandet på sitt eget territorium.

Requested Party, whether the transiting person is to be accompanied by escorting officers. The Requested Party may;

- provide the escort itself, in which case the incurred costs are to be reimbursed by the Requesting Party;
- provide the escort in cooperation with the Requesting Party;
- authorise the Requesting Party to provide an escort on its territory.

ARTIKEL 8

En framställning om tillstånd för transitering på grund av avlägsnande ur landet eller på grund av att inresa vägrats ska översändas direkt mellan de behöriga myndigheterna i enlighet med de villkor som ska överenskommas i enlighet med artikel 15.2.

ARTICLE 8

The request for a transit authorisation for removal purposes or following a refusal of entry shall be directly transmitted from one competent authority to the other under the conditions to be agreed upon in accordance with Article 15, paragraph 2.

ARTIKEL 9

1) Om transiteringen sker med poliseskort, ska de ledsagare som den begärande parten ordnat vara civilklädda och obehäpnade och ha med sig ett transiteringstillstånd.

2) De ledsagare som den begärande parten ordnat och som verkställer en transitering i enlighet med detta avtal inom den anmodade partens territorium ska när som helst kunna bestyrka sin identitet, beskaftenheten på sitt uppdrag samt sin tjänstställning genom att uppvisa ett transiteringstillstånd som den anmodade parten beviljat.

3) Under transiteringen svarar ledsagarna för övervakningen av tredjelandsmedborgaren eller den statslösa personen och säkerställer att personen i fråga stiger ombord på flygplanet. Parterna beviljar ledsagare som företräder den andra partens myndigheter och som verkställer uppgifter i enlighet med detta avtal samma skydd och stöd som de skulle bevilja sina egna tjänstemän. Ledsagarna verkställer sitt uppdrag under den anmodade partens behöriga myndigheters bestämmanderätt.

4) Den anmodade parten får vid behov åta sig ansvaret för övervakningen av tredjelandsmedborgaren eller den statslösa personen och säkerställandet av att han eller hon stiger ombord på flygplanet.

ARTICLE 9

1) If the transit is conducted under police escort, the escorting officers of the Requesting Party shall be in plain clothes, unarmed and provided with a transit authorisation.

2) The escorting officers of the Requesting Party who on the basis of this Agreement are carrying out the transit on the territory of the Requested Party must at all times be able to prove their identity, the nature of their mission and their official position, by showing the transit authorisation issued by the Requested Party.

3) During transit the escorting officers are responsible for the surveillance of the third-country national or stateless person and ensure that the said person boards the airplane. The Parties shall grant the same protection and assistance to the escorting officers of the other Party who are performing their duties in accordance with this Agreement as they would grant their own officers. The escorting officers carry out their mission under the authority of the competent authorities of the Requested Party.

4) If necessary, the Requested Party may take over the responsibility for the surveillance of the third-country national or stateless person and the boarding of the airplane.

5) Den begärande parten ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att tredjelandsmedborgaren eller den statslösa personen transiteras så snabbt som möjligt genom den anmodade partens flygplats.

6) Parterna utbyter sinsemellan alla uppgifter som de har till sitt förfogande om alla händelser som hänför sig till transiteringar.

5) The Requesting Party must take all necessary steps to ensure that the third-country national or stateless person transits through the airport of the Requested Party as quickly as possible.

6) The Parties shall exchange all information at their disposal on all incidents related to transit.

ARTIKEL 10

Om en person som avlägsnats ur landet eller en person vars inresa i landet har nekats inte tillåts stiga ombord på ett flygplan i samband med transitering, eller en ombordstigning inte är möjlig, ska den begärande parten återta personen i fråga omedelbart med det första möjliga flyg.

ARTICLE 10

If during transit the person subject to a removal or to a refused entry is denied boarding or if boarding is impossible, the Requesting Party shall take back this person with the first available flight.

ARTIKEL 11

På ledsagare tillämpas inom den anmodade partens territorium denna parts nationella lagstiftning.

ARTICLE 11

While in the territory of the Requested Party the escorting officers shall be subject to the national law of that Party.

ARTIKEL 12

Transitering vid avlägsnande ur landet eller vid nekad inresa får vägras särskilt i följande fall:

1. tredjelandsmedborgaren eller den statslösa personen hotas i destinationslandet av dödsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller straff eller riskerar bli förföljd på grund av sin ras, religion, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller politiska åskådning,

2. tredjelandsmedborgaren eller den statslösa personen utgör ett hot mot den anmodade partens nationella säkerhet, allmänna ordning eller folkhälsa.

ARTICLE 12

Transit for removal purposes or following a refusal of entry may, in particular, be denied:

1. if in the country of destination the third-country national or stateless person risks being subject to death penalty, torture or other inhuman or degrading treatment or punishment or persecuted for reasons of race, religion, nationality, membership of a particular social group or political opinion;

2. if the third-country national or stateless person represents a threat to the national security, public order or health of the Requested Party.

ARTIKEL 13

Den begärande parten ansvarar för transiteringskostnaderna till destinationslandets gräns

ARTICLE 13

The costs of transit as far as the border of the country of destination as well as the costs

samt för kostnaderna för ett eventuellt återsändande.

arising from a possible return shall be borne by the Requesting Party.

Avsnitt V

Section V

UPPGIFTSSKYDD

DATA PROTECTION

ARTIKEL 14

ARTICLE 14

1) Genomförandet av detta avtal förutsätter att personuppgifter meddelas i samband med återsändandet. De uppgifter som meddelats får gälla endast följande:

- personuppgifter om den person som ska återtå och vid behov om personens familjemedlemmar (efternamn, förnamn, fadersnamn, tidigare namn, smeknamn, pseudonymer, antagna namn, födelseår och födelseort, kön samt nuvarande och eventuell tidigare nationalitet),

- identitetskort eller pass,
- övriga uppgifter som behövs för att identifiera den person som ska återtå,
- anhalter och färdväg samt

- uppgifter om behov av medicinsk eller annan särskild vård eller övervakning eller ambulanstransport, om den berörda personen är i behov av sjukvård och om detta är förenligt med personens eget intresse.

2) Personuppgifter får endast behandlas av sådana behöriga myndigheter som är ansvariga för genomförandet av detta avtal och endast för ändamål som hänför sig till detta avtal. Den part som meddelar uppgifter ska säkerställa att uppgifterna är felfria och nödvändiga och att de inte överskrider kraven för det ändamål för vilket de meddelas. Om uppgifterna är oriktiga eller de har meddelats lagstridigt, ska den mottagande parten omedelbart informeras och den ska korrigera eller förstöra uppgifterna. Den part som meddelar uppgifterna ska ge sitt skriftliga förhållningssätt innan uppgifterna får meddelas vidare till andra organ. Personuppgifterna får endast bevaras så länge som de behövs för det ändamål för vilket de har meddelats.

3) Vardera parten ska på begäran informera den andra parten om användningen av uppgifterna och om de resultat som uppnåtts vid användningen.

1) Personal data communicated in relation to the readmission of persons shall be necessary for implementing this agreement and may only concern the following:

- particulars of the person to be readmitted and, where necessary, of the members of the person's family (surname, given name, father's name, any previous names, nicknames or pseudonyms, aliases, date and place of birth, sex, current and any previous nationality);

- identity card or passport,
- other details which are needed to identify the person to be readmitted,

- stopovers and itineraries as well as
- if the person concerned is in need of medical care and if this is in the interest of the person concerned, information about the need for special treatment, such as medical or other care, supervision, or transport by ambulance.

2) Personal data may only be processed by the competent authorities responsible for implementing this Agreement and only for the purposes for this Agreement. The Party communicating the data shall ensure that it is accurate, necessary and does not exceed the requirements of the purposes for which it is communicated. If the data is inaccurate or has been communicated illegally, the recipient Party shall be informed of this immediately and shall correct or destroy the data. The communicating Party must give its written consent before the data can be further communicated to other bodies. Communicated personal data shall only be stored for as long as it is required for the purposes for which it was communicated.

3) Each Party shall inform the other Party upon request about the use of the data and the results obtained thereby.

4) Vardera partens nationella dataskyddslagstiftning ska tillämpas vid behandling av personuppgifter och i fråga om de registrerades rättigheter. De nationella datatillsynsmyndigheterna ska övervaka behandlingen av personuppgifter i enlighet med den nationella lagstiftningen.

4) The national law on data protection of each Party shall remain applicable to the processing of personal data and the rights of the data subjects. The national data protection authorities shall supervise the processing of personal data in accordance with national law.

Avsnitt VI

Section VI

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

GENERAL AND FINAL PROVISIONS

ARTIKEL 15

ARTICLE 15

1) Parternas behöriga myndigheter ska vid behov samarbeta och konsultera varandra vid genomförandet och tillämpandet av detta avtal.

1) The competent authorities of the Parties shall cooperate and consult each other as far as necessary in the implementation and the application of this Agreement.

2) Parternas behöriga myndigheter får inom gränserna för sina befogenheter avtala om frågor som gäller genomförandet av detta avtal.

2) The competent authorities of the Parties may agree within their competences on issues relating to the implementation of this Agreement.

3) Parternas behöriga myndigheter ska arbeta i nära samarbete för att förenkla behandlingen av ersättningsyrkanden. Parterna ska i synnerhet utbyta alla tillgängliga uppgifter som gäller skadefall i enlighet med denna artikel.

3) The competent authorities of the Parties work closely together in order to simplify the settlement of claims for compensation. In particular, they exchange all information at their disposal on cases of damage in compliance with this Article.

4) En behörig myndighet kan begära att ett möte ska sammankallas för att lösa frågor som gäller genomförandet och tillämpningen av detta avtal.

4) The competent authority may request the convocation of a meeting for the clarification of any questions arising in the implementation and the application of this Agreement.

ARTIKEL 16

ARTICLE 16

1) Parterna ska på diplomatisk väg inom trettio (30) dagar från undertecknandet av detta avtal meddela varandra uppgifterna om de behöriga myndigheter som ansvarar för genomförandet av avtalet.

1) Within thirty (30) days after the date of signature the Parties shall through diplomatic channels notify each other of the competent authorities responsible for the implementation of this Agreement.

2) Parterna ska omedelbart på diplomatisk väg meddela varandra om alla ändringar i de uppgifter som avses i artikel 16.1.

2) The Parties shall immediately notify each other of any changes related to paragraph 1 of this Article through diplomatic channels.

ARTIKEL 17

1) Detta avtal inverkar inte på sådana skyldigheter hos parterna som grundar sig på följande avtal:

- Genèvekonventionen av den 28 juli 1951 om flyktingars rättsliga ställning, i dess lydelse enligt New York-protokollet av den 31 januari 1967,

- Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna av den 4 november 1950,

- konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning av den 10 december 1984,

- överenskommelser om skydd för de mänskliga rättigheterna som parterna ratificerat,

- internationella avtal som definierar vilken stat som ansvarar för behandlingen av en asylansökan,

- internationella avtal om utlämning och transitering på grund av brott,

- multilaterala internationella fördrag och avtal om återtagande av utländska medborgare.

2) Inget i detta avtal ska hindra att en person återsänds inom ramen för andra formella eller informella arrangemang.

ARTIKEL 18

1) Detta avtal träder i kraft trettio (30) dagar efter den dag då det senare av de meddelanden har mottagits genom vilket parterna på diplomatisk väg meddelar varandra att de interna åtgärder som krävs för att avtalet ska träda i kraft har slutförts.

2) Detta avtal ska gälla tillsvidare. Vardera parten får säga upp detta avtal när som helst genom att tre (3) månader tidigare på diplomatisk väg skriftligen meddela om detta.

ARTIKEL 19

1) Vardera parten får tillfälligt upphäva tillämpningen av detta avtal, med undantag av artikel 1, om ett vägande skäl, såsom skyddet

ARTICLE 17

1) This Agreement does not affect the obligations of the Parties arising from:

- the Geneva Convention of 28 July 1951 relating to the Status of Refugees as amended by the New York Protocol of 31 January 1967;

- the European Convention of 4 November 1950 for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms;

- the Convention of 10 December 1984 against Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment;

- the conventions ratified by the Parties for the protection of human rights;

- the international conventions determining the State responsible for examining applications for asylum lodged;

- international conventions on extradition and transit;

- multilateral international conventions and agreements on the readmission of foreign citizens.

2) Nothing in this Agreement shall prevent the return of a person under other formal or informal arrangements.

ARTICLE 18

1) This Agreement shall enter into force thirty (30) days after the last notification by which a Party informs the other, through diplomatic channels, of the completion of its relevant internal procedures.

2) This Agreement is concluded for an indefinite period. Each Party may terminate this Agreement at any time upon giving three (3) months prior written notice through diplomatic channels.

ARTICLE 19

1) Each Party may suspend this Agreement, with the exception of Article 1, for important reasons, namely in order to protect national

av den nationella säkerheten, den allmänna ordningen eller folkhälsan kräver det. Den andra parten ska på diplomatisk väg omedelbart meddelas om upphävandet. Parterna ska utan dröjsmål meddela varandra på diplomatisk väg om återtagande av en sådan åtgärd.

2) Upphävandet träder i kraft den första dagen i den månad som följer efter månaden för mottagande av den andra avtalspartens meddelande.

Upprättat i Pristina den 29 november 2011 i två original på finska, albanska, serbiska och engelska, vilka alla texter är lika giltiga. Om tolkningarna av avtalet avviker från varandra ska den engelska texten gälla.

För Republiken Finland

För Republiken Kosovo

security, public order or public health. The suspension must be communicated through diplomatic channels to the other Party immediately. The Parties shall notify each other of the cancellation of any such measure without delay through diplomatic channels.

2) The suspension shall become effective on the first day of the month following receipt of the notification by the other Party.

Done at Pristina on 29 November 2011 in two originals in the Finnish, Albanian, Serbian and English languages, each of these texts being equally authentic. In case of divergence in the interpretation of this Agreement, the English version shall prevail.

For the Republic of Finland

For the Republic of Kosovo